Memurlara ucuz ekmek temini için tetkikler yapılıyor

AKŞAM

Ayakkabı almadan evvel
Yeni postahane karşısındaki
ALTIN TOP
Mağazasının
Yeni ve fevkalâde Zengin çeşitlerini
mutlaka görünüz.

Sene 25 — No. 8603 — Fiati her yerde 5 kuruş PERŞEMBE 1 Teşrinievvel 1942 Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Herkes nutuk söylüyor, zaferden bahsediyor... Sulh bazen böyle de gelir.

Harbin üç yılı bitti, dördüncü kışa giriyoruz. Avrupada bir çok memleketler düşman işgali altında inliyor. Asyada büyük ülkeler sahip değiştirdi. Aç kalan milletlerin, hava akınlarından yıkılan şehirlerin sayısı gittikçe artıyor. Bir taraf, her ay batan gemilerin artmasile övünürken öbür taraf her yıl yağdırılan dinamit tonilâtolarının yükselişile seviniyor. İngiltere, Amerika gibi zengin devletlerin harb masrafları, silâh yapıları aklın almadığı rakamlara vardı. Almanya, bütün Avrupa fabrikalarını ve kontrolu altındaki memleket işçilerini kendi hesabına ve harb için çalıştırıyor. Harbe girmiş milletlerin, yalnız eli silâh tutan erkekleri değil, kadınları da askerlik hizmetindedir. Tarih, son haddine varan insan feragatinin, en yüksek makine ve teknik kudretinin harb uğruna kullanıldığı böyle bir devir görmemiştir. Üç yıldır ölen insanlara, yakılan ve yıkılan şehirlere, istilâ edilen ülkelere, batan vapurlara, harcanan milyarlara rağmen herkeste asıl harbin yarın başlıyacağı duygusu var. Amerika ve İngiltere henüz hazırlanıyorlar. Almanya, Rusya işini de bitirip başka ve uzun bir savaşa dayanacak kuvvet kaynakları aramakla meşguldür.

Üç yıldır sanki hiç bir şey olmamış hissini uyandıran başka bir manzara da, bu hafta içinde sırasile nutuk söyleyen iki taraflı devlet adamlarının, aynı inanla hâlâ zaferden emin görünmeleridir. Hiç bir Başvekil yahut Hariciye Nazırı, kendi memleketinin düşmanı yenemiyeceğini açığa vuramıyacağı gibi, devletinin yenilmesi ihtimalini de asla ileri sürmez. Devlet adamları son dakikaya kadar zaferden bahsederler. Fakat bu güven, bir propaganda olarak yalnız politikacıların ağzında değildir. Amerika ve İngilterede olduğu kadar, Almanya ve Rusyada halkın gönlünde de yaşıyor. Üç yıllık sayısız fedakârlık ve sonsuz tahribattan sonra dahi yenilmeyi kendisi için alın yazısı sayan, ve acıklı bir sona hazırlanan henüz hiç bir millet yoktur. Hâlâ savaşan memleketler değil, işgal altındaki milletler bile kurtuluştan ümitlerini kesmiş değildirler. Bunun sebebi, üç yıllık dövüşün, aradaki denkliği, göze görünür derecede bozamamış, teraziyi henüz tam bir tarafa eğmemiş olmasıdır.

Bu, nasıl ve ne zaman belirecektir?

Hareketsiz bir dünya boğuşması içinde harbin düğümü sanki bir noktada imiş gibi bütün gözler Stalingrada çevrilmiştir. Kendini, kuvvetli bir düşmana karşı sokak sokak, ev ev müdafaa eden bu kahraman şehir hiç şüphe yok ki harbin bugüne kadar en büyük epopesi, dastanıdır. Yarın, öbür gün düşse de, kül ve taş yığını hâline gelen Stalingrad, Sovyet müdafaasının, insan nesillerine takdir ve hürmet duygusu verecek, Alman fedakârlığı kadar Rus vatanseverliğinin sembolü kalacaktır.

Fakat Stalingradın kahramanca dayanışı Almanyayı geri çevirmediği gibi, bu şehir harbin sona ereceği yer de değildir. Stalingraddan sonra, Almanyanın daha bu kış ve gelecek yaz pençeleşeceği bir kısım Rusya, İngiltere ve Amerikanın da yenmek zorunda bulundukları bir Almanya kalacaktır. Halbuki Almanyanın bütün hızını Rusyaya verip, Rusyadan sonrasına ve başkasına ehemmiyet vermez görünmesine Anglo - Saksonların ise Rus harbine seyirci kalıp, en zor anında Almanyaya saldırmadıklarına bakınca insan sanıyor ki her iki taraf harbin sonunu ya Rusyanın çökmesinden, yahut Rusya önünde Almanyanın ezilmesinden bekliyor.

Almanyanın fedakârlıkları ve sıkıntıları, ne olursa olsun, Rus-

Moskovaya giden ve Stalinle uzun uzadıya konuşan Amerikalı Willkie, Rusyada bu kış sefaletin çok acıklı olacağını ve ikinci cephe yardımının gelecek sene çok gecikmiş kalacağını söyledi. Amerika Cumhurreisinin mümessili olan bir zatın Rusyada misafir iken tehlikeyi bu kadar açıkca söyliyebilmesi için esaslı sebepler olmak gerektir. Halbuki Amerika Hariciye Nazırı, bu sözlere ne diyeceği hakkındaki sorguya karşı «Salâhiyeti ve mesuliyeti olmayan bir zatın sözlerine hiç bir şey diyemiyeceği» cevabını vererek hoşnutsuzluk gösterdi.

Avam kamarasında İngiliz Başvekili, ikinci cephenin ne zaman ve nerede açılacağını, düşmana öğretmemek için açığa vuramıyacağını anlatırken bir İngiliz generali ikinci cephenin pek yakında ve Fransada açılacağını haber verdi. Bütün bunlar Amerikada ve İngilterede kararsızlık alâmetidir. Almanya var kuvvetile çetin bir düşman karşısında uğraşırken açılmayan ikinci cephe, Almanya Şarkta yükünü hafifletrek Garba dönünce hiç bir işe yaramıyacağına göre, iki taraf arasında bugün görülen kuvvet denkliği Rusya harbinden sonra daha sürekli, daha güç bozulur bir hal alacaktır. O zaman, uzun bir savaşta zaman unsuru rol oynıyacaktır. Fakat «Times» gazetesine bakılırsa zaman, eskiden sanıldığı gibi «bir müttefik» değil, fakat «bir düşman» sayılmalıdır.

Hiç şüphe yok ki Anglo - Saksonların şimdiden, bu en elverişli şartlar içinde Almanyaya

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 2, sütun 1 de)

Memurlara ucuz ekmek

Yapılan tetkikler oldukça ilerledi

Ankara 30 (A.A.) — Haber aldığımıza göre, buğday fiatlerinin yükselmesi karşısında memurlara ucuz ekmek temini hususundaki tetkikler oldukça ilerlemiştir.

Amerikadan buğday alınıyor

Amerikadan 200 bin ton buğday satın alınması için bir anlaşma yapılmıştır. Buğday, İsveç vapurları tarafından nakledilecektir. Şimdilik 3 vapur bu işe tahsis edilecektir.

Hariciye Vekili

İyileşerek dün hastaneden çıktı

Ankara 30 — Hariciye Vekili B. Numan Menemencioğlu iyileşmiş ve bu sabah hastaneden çıkmıştır. Hastanın iyileşmesi şerefine profesör Sauerbruch tarafından bu akşam Ankarapalasta bir ziafet verilmiş, ziyafette Hariciye Vekili de hazır bulunmuştur.

B. Von Papen'in seyahati

Hiç bir siyasî maksatla alâkalı değil

Berlin 30 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor: Almanyanın Ankara büyük elçisi Von Papen'in Almanyaya seyahati hakkında birçok tahminler yapılmaktadır. Salâhiyetli Berlin mahfilleri, büyük elçinin ziyaretinin hiç bir siyasi maksadı bulunmadığını beyan etmektedir.

Yiyecek fiatleri dün de yükseldi

1,5 asitli zeytinyağı dün toptan 195 kuruşa satıldı

Resmî makamlar tarafından tanzim edilen dünkü yiyecek maddeleri toptan fiat listesi eski fiatlerine nazaran bir hayli farklıdır. Pirinç, 48 - 88 kuruş fiat konduğu zaman kara borsada 120 kuruşa satıldı idi. Şimdi resmî raporlarda pirinç fiati yoktur.

Horoz fasulyesine 42 kuruş narh konduğu zaman fasulye her tarafta bu fiate satılırdı, şimdi fiat 65 kuruştur. Çalı fasulyelerine 27 kuruş narh konmuştu. Kara borsada 40 kuruşa satılırken şimdi fiat 80 kuruşa fırlamıştır. 28,5 kuruşa fiat konduğu zaman 35 kuruşa satılan dermeson fasulyeleri dün 70 kuruşa, 27 kuruş fiat konan nohutlar dışarıda 60 kuruşa satılırken dün 85 kuruşa çıkmıştır. Bu cins fasulyelerde bir gün evveline nazaran 5 kuruş yükselme vardır. Mercimeğe 21 kuruş narh konmuştu. Dışarıda 50 kuruşa satılırdı. Fakat şimdi fiat 75 kuruştur.

İstihsal bölgelerinden İstanbul piyasasına her gün bir miktar kuru yiyecek maddesi getiriliyor. Gelen mallar derhal müşteri bulduğundan stok yapılmasına meydan kalmıyor.

Zeytinyaği yükseliyor

Dün zeytinyağların bir buçuk asitlileri toptan 195 kuruştan satılmıştır. Ülgen vapuru ile bugün İstanbula bir miktar yağ gelecektir. Fiatlerin gittikçe yükselmesi Ticaret Vekâletinin nazarı dikkatini celbettiğinden İstanbul mıntaka ticaret müdürlüğünden tahkikat yapılması istenmiştir. Şehrimizdeki maruf yağ tacirlerinden bir kısmı. mıntaka ticaret müdürlüğüne çağrılarak dinlen- tüccarın bir suçu bulunmadığını, müstahsilin fiatleri gittikçe art-

Palamut bollaştı

Dün toptan çifti 30 kuruşa satıldı

Palamut bollaşmıştır. Balıkhanede toptan çifti 30 kuruşa satılan palamutlar, uzak semtlere güçlükle nakledildiğinden fiatler, Balıkhaneden uzaklaştıkça artmaktadır.

Balıkçıların mazot tedarik edemediklerinden, fazla balık tutulmadığını, Balıkhaneye her gün fazla balık getirilmediğinden fiatlerin düşürülemediğini yazmıştık. Her sene bu zamanlarda palamutun teki 5 kuruşa düşer, satılmıyan balıklar denize dökülürdü.

Balıkçılar cemiyetinin Ticaret Vekâletine müracaatına dün cevap gelmiştir. Vekâlet her ay balıkçılara 45 ton mazot verileceğini, lâzım olan mazotun Sokoni Vakum kumpanyasına müracaat edilerek alınmasını bildirmiştir.

Cemiyet, 45 ton mazotu en kısa zamanda aldığı takdirde balık istihsali artacaktır.

Henüz ihracat başlamamıştır. Bulgaristandan beş yüz bin liralık mangal kömürü alınacak, buna mukabil 200 bin liralık balmumu ve 300 bin liralık balık satılacaktır.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Stalingrad korkunç bir hal aldı

Şehrin büyük bir kısmı harabe halindedir, defnedilememiş cesed yığınları ortada duruyor

Vichy 1 (A.A.) — Stalingradın şimal batı mahallelerinde şiddetli muharebeler oluyor. Hücum, karşı hücum biribirini takibediyor. Bu esnada Almanlar bir miktar ilerlemişler, bazı sokakları ele geçirerek Volga nehrine kadar ilerlemişlerdir. Almanlar nehrin şark sahilindeki Rus bataryalarını susturmağa çalışıyorlar. Moskova, durumun vahimliğini gizlemiyor.

Stalingrad korkunç bir hal almıştı. Şehrin büyük bir kısmı harabe halindedir. Dfnedilememiş yığınlarla cesetler ortada duruyor. Stalingrad'daki Alman kuvvetlerinin cenahını tehdidetmek için mareşal Timoçenko kuvvetleri tarafından şehrin şimalinde yapılan taarruz beklenilen neticeyi vermemiştir.

Almanlar Kafkasyada Terek nehrinin ve Novorosisk'in cenubunda ilerlemişlerdir. Sahilde Alman kuvvetleri Tuapse'ye yaklaşmışlardır.

Londra 1 (A.A.) — Stalingradda vaziyet elân fevkalâde naziktir. Bununla beraber Rus müdafaası devam ediyor. Şehrin şimal batı varoşlarında kanlı çarpışmalardan sonra Almanlar gayet ağır kayıp pahasın bir kısımde toprak kazanmışlardır.

Şehrin dışında ve şimal batısında Rusların Alman sol yanına taarruzları muvaffakıyet temin etmiş, Almanlar bir yerde çekilmeğe mecbur olmuşlardır.

Mozdok cephesinde Alman hücumları tardedilmiştir. Novorosisk'in cenup doğusunda Ruslar 8000 Romanyalı asker öldürmüşlerdir.

Berlin radyosu büyük Rus kuvvetlerinin Leningradın cenubunda İlmen gölü mıntakasında hücum ettiklerini bildirmiştir. Bir tabur bir günde 50 hücuma uğramıştır.

General Wilson'un sözleri

Londra 1 A.A.) — Orta Şarktaki İngiliz kuvvetleri kumandanı general Wilson dün Bağdatta Irak gazetecilerine şu beyanatta bulunmuştur: «Gördüklerime nazaran Rusya'da durum memnuniyet vericidir. Stalingradın harikulâde mukavemeti Almanları yıpratmakta, harbin sonunu yaklaştırmaktadır. Biz şimdi havada üstünüz. Üstünlük gün geçtikçe artıyor. Bunun, harbin sonu üzerinde büyük tesiri olacaktır.»

B. Hitler'in yeni bir nutku

Stalingrad düşecek ve bizi kimse buradan çıkaramıyacaktır

Berlin 30 — Nasyonal sosyalist partisi tarafından kış yardımı münasebetile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda Afrikadaki Alman kuvvetleri kumandanı mareşal Rommel de bulunmuş ve salona girdiği zaman çok alkışlanmıştır. Evvelâ Propaganda Nazırı B. Göbels bir nutuk söylemiş, Alman silâhlarının kudretinden bahsetmiş, dördüncü harb senesi başlangıcında Almanyanın siyasi ve askeri bakımdan sarsılmaz durumda olduğunu söylemiştir.

Bundan sonra B. Hitler bir nutuk söylemiş ve demiştir ki: «Bir Cumhurreisi istikbalde herkese sefalete düşmemek hakını vermek istiyoruz demekle akıllıca söz söylemiştir. Fakat bu Cumhurreisi harbe müdahale etmektense bütün iş kuvvetlerini faydalı istihsallere tahsis etseydi, kendi milletini zarurete düşürmeseydi, 13 milyon kişinin işsiz kalmasına sebep olmasaydı daha isabetli bir harekette bulunmuş olurdu. Biz düşmanı son zafere kadar mağlûbetmek lâzımgeldiğine inanıyoruz ve bunu yapmaktan geri durmuyoruz.

Bu senenin programı şudur: Elde bulunması lâzımgelen şeyleri elde tutmak, ancak icabeden yerde taarruz etmek, plotokrasinin, bolşevikliğin yokedilmesi.

Sitalingrad zaptedilecek ve tesis edilen baraj bu suretle kuvvetlendirilecektir. O zaman Almanları ve müttefik kıtaları burdan kimse çıkaramıyacaktır.»

B. Hitler 1942 senesinde Alman milletinin en büyük imtihanı geçirdiğini söylemiş, bu sene içinde elde edilen neticelerden bahsetmiş, düşmanın herhangi bir çıkarmada 9 saat bile tutunamıyacağını kaydetmiş ve İngiliz tayyarelerinin Almanyaya akınlarından bahisle: «Bu hususta da cevap vereceğimiz saat gelecektir» demiştir.

B. Hitler Almanya ile müttefiklerinin bu harbden muzaffer çıkacaklarını söyliyerek nutkunu bitirmiştir.

Londra mahafili bu nutuk hakkında ne diyor?

Londra 1 (A.A.) — B. Hitler'in son nutku hakkında burada deniliyor ki: Bu nutuk mâna ve mübalâğadan ziyade, özür dileyicidir. Hitler, zaferin elân çok uzak olduğunu söylemiş, evvelki vaitlerin yerine getirilmemesi sebeplerini anlatmıştır. Nutuk, Almanların ikinci cepheden endişe ettiklerini de göstermiştir. İngiliz hava akınlarına zamanı gelince cevap verileceğini söylediği zaman epeyce uzun süren alkışlar, akınların mühim tesir yaptığını göstermektedir.

Amerikada et vesika ile verilecek

Madrid 1 (A.A.) — Amerikadan gelen haberlere göre et vesika ile ve-

Uzak Doğuda ikinci cephe açılmış

Vaşington: "Müttefiklerin son hareketleri Japonyanın Rusyaya taarruzuna mani oldu„ diyor

Vaşington 1 (A.A.) — Cenup Pasifikte Müttefikler tarafından elde edilen muvaffakıyetler Japonyanın Rusyaya karşı hareket plânlarını bozmuştur. Bu mühim muvaffakıyet ikinci cepheyi teşkil etmektedir. Bu suretle Rusyanın 1 milyon asker tarafından taarruza uğramasına hemen hemen muhakkak surette mâni olunmuştur.

Uzak Doğu'da kaybedilen arazi yavaş yavaş geri alınacaktır. Bugün için mühim nokta Japon ileri hareketinin durdurulması, Japonların gerilemeğe mecbur edilmesidir.

Vaşington 1 (A.A.) — Cenup batı Pasifik'te oldukça geniş ölçüde hareketler oluyor. Japonların yedisi Aleoutiennes, sekizi Salomon adalarında olmak üzere 49 uçağı tahribedilmiş, 2 kruvazörü hasara uğratılmış, 1 ticaret gemisi yakılmıştır.

Müttefikler, Yeni Gine'de şimale doğru ilerliyorlar. Müttefik hava kuvvetlerinin taarruzları yüzünden Japonların Moresby limanına doğru hareketleri durmuştur. Salomon adalarında Japonların ellerindeki üslere hava taarruzu artmıştır. Guadelcanal adasındaki bahriyeliler Japon mukavemet yuvalarını temizliyorlar.

Kiska adasında 2 Japon denizaltısı hasara uğratılmıştır. Çin'de Amerikan uçakları taarruza devam ediyorlar. Bu daha büyük kara hareketini hazırlamak maksadile yapılıyor.

Müttefikler bir köyü geri aldılar

Londra 1 (A.A.) — Yeni Gine'deki harekâta dair bu sabah general Mac Arthur karargâhı şu tebliği neşretmiştir:

Owen Stanley cephesinde kıtalarımız ileri hareketine devam ederek Nauro köyünü zaptetmişlerdir. Çekilmekte olan düşmanın esas kısmile dün temas olmamıştır. Hava kuvvetlerimiz Japon levazım hatlarına ağır hücumlar yapmışlardır.

2 Amerikan gemisi battı

Vaşington 1 (A.A.) — Salomon adaları açıklartnda 2 Amerikan nakliye gemi kaybedilmiştir. Zayiat azdır.

Madagaskar'daki hareket

Londra 1 (A.A.) — Madagaskar adasında tekmil limanlar Britanya kuvvetlerinin eline geçmiştir.

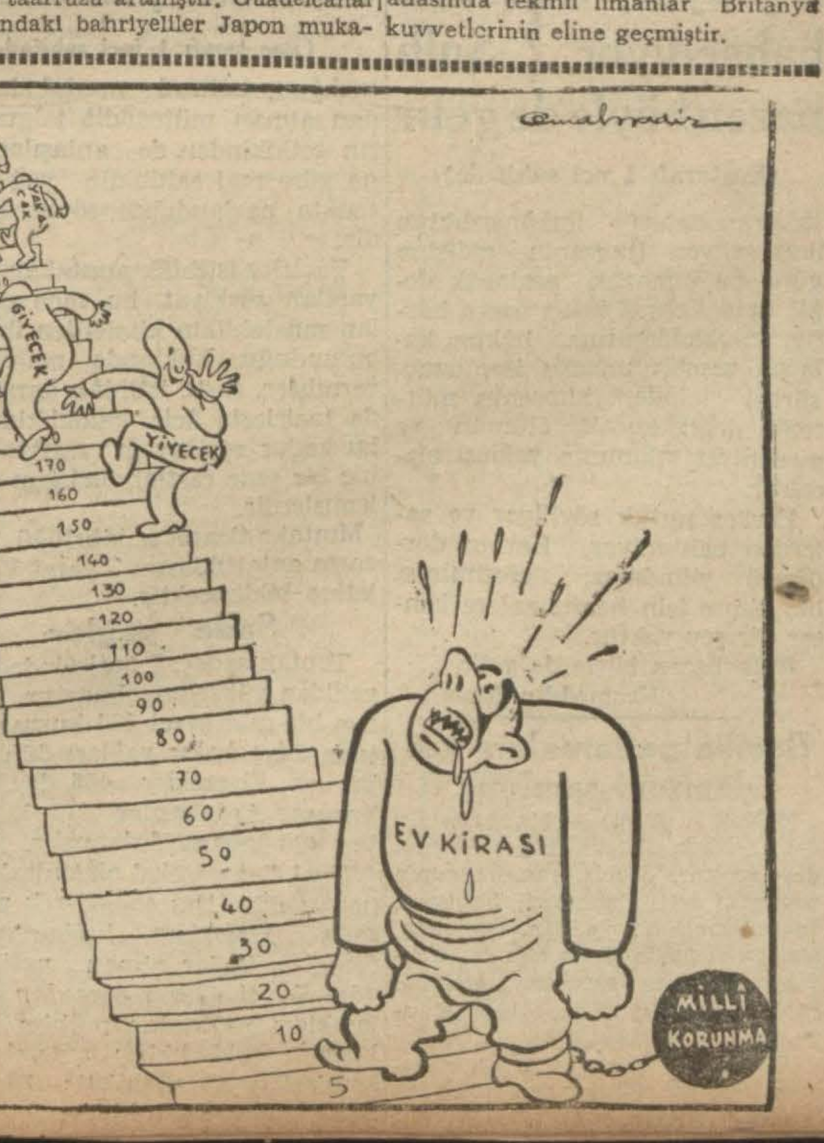

SÖZÜN GELİŞİ

Refaha götüren yol

Okuyup yazmak öğrenmenin, mektepler bitirmenin kurtarıcı bir tarafı olduğuna bütün annelerle babalar inanır. Çocuğunu mektebe gönderen, onu daha büyük mekteplere gitmeğe zorlıyan ve bu uğurda varını yoğunu tüketmekten çekinmeyen baba bu gayretile çocuğuna müreffeh bir hayat hazırladığından biran şüphe etmez. Aklı başında dediğimiz baba için köy, oğlunun istikbali bakımından derhal terkedilmesi lâzımgelen bir yerdir. Nice babalar sırf çocuklarını okutmak endişesile köylerdeki, kazalardaki işlerini güçlerini bırakmış, şehirdeki bir kira evine çıkmışlardır. Neden? Çünkü orada orta mektep vardır, lise vardır, üniversite vardır. Çocuk sırasile bu mektepleri bitirecek, en büyüğünden kocaman bir diploma alacak ve heyhat, memur olarak hayatını mahdut bir gelir içinde sıkıntılarla geçirecektir.

Bir baba için köyde kalmanın korkulu tarafı oğlunun çoban olması, çiftçi, değirmenci, davarcı, oduncu, yağcı, sütçü olması ihtimalidir. Bu ihtimallerin bir babayı neden korkuttuğu hiç anlaşılır şey değildir. Bugün kuşağına şıkır şıkır altın dizen köylü, şehre gidip senelerce okuduktan sonra köye yahut vilâyete en çok otuz lira asli maaşlı ziraat memuru, ziraat müdürü, ziraat mühendisi olarak gelen münevverle haklı olarak alay edebilir.

Bugün Devlet dairelerini dolduran bütün yüksek mektepler mezunları, yekûnu bir hayli tutaan bu okumuş kalabalığı eli şakağında geçim düşünüyor. Terkettiği köyünü, tarlasını, davarını, çiftliğini hatırlıyor. Oralarda bunlardan bir kaç parça kalmış bile olsa artık ellerindeki diploma tekrar dönmelerine imkân bırakmamıştır. Çoktan ellerini topraktan çekmiş bulunuyorlar. Bir zaman altın tutmuş olduklarını düşünerek.

Babaların çocuklarını yüksek mekteplerden mezun etmek uğrunda sarfettikleri gayret beklenen sonu getirmemiştir. Köyün, kasabanın çocukların istikbali için kaçılacak bir yer olmadığı bugün de anlaşılmamışsa hiç bir zaman anlaşılamıyacaktır. Refah çok okumuş münevverin değil az okumuş müstahsilindir.

Şevket Rado

KUŞ BAKIŞI:

Harbden istifade edenler?

Dünya harbi her tarafta büyük felâketlere sebep olmuştur. Milyonlarca insan ölmüş, milyonlarca insan sefalet içinde kalmıştır. Harabolan şehirlerin adedi sayılamıyacak kadar çoktur. Harbden yalnız insanlar değil, hayvanlar da büyük zarar görmüşlerdir. Ehlî hayvanların miktarı çok azalmış, dağlarda, ormanlarda yaşıyan bir çok hayvanların âdeta nesilleri inkıraza uğramıştır. Arnavutluk dağlarındaki muharebelerde iki ateş arasında kalan kurt sürülerinin nasıl mahvolduğunu bir Yunan gazeteci gönderdiği mektupta canlı bir surette anlatmıştı. Rusyada da kurt ve ayılar ateş seli karşısında büyük kayıplara uğramışlardır. Rusyanın garbında bu hayvanlar hemen kalmamış gibidir.

Diğer taraftan, yiyecek azlığı yüzünden, bir zamanlar ihmal edilen bir çok hayvanlar, etleri lezzetsiz diye kıymet verilmiyen balıklar şimdi avlanmakta ve yiyecek makamında kullanılmaktadır. Bu yüzden bunların da miktarı azalıyor.

Harbden istifade eden yalnız bir hayvan vardır: Balina... Harb başlamazdan evvel Okyanuslarda balina avı o kadar artmıştı ki bu hayvanların neslinin tükeneceğinden korkulmağa başlamıştı. Balina avcıları küçük gemilerle değil, büyük vapurlarla ava çıkıyorlardı. Bunların arasında fabrika haline konmuş vapurları da bulunuyordu. Avlanan balinaların derhal derisi yüzülüyor, etleri ve yağları ayrılarak bunlardan teneke kutular içinde konserveler yapılıyordu.

Balina neslinin tükenmesi korkusu karşısında 1939 senesi yazında, muharebe başlamazdan az zaman evvel Londrada İngiltere, Norveç, Almanya, Japonya, cenubi Afrika ve Amerika hükûmetlerinin iştirâkile bir konferans toplanmıştı. Konferans balinaların tamamen mahvolmalarına mâni olmak için bir takım esaslar kabul etmişti.

O zamanlar denizlerde balina avına mahsus 238 vapur bulunuyordu. Bu vapurlara fabrika haline konmuş 28 büyük vapur refaket ediyordu. Her vapur kafilesinin bir uçağı bulunuyor, bu uçak balina sürülerini araştırarak haber veriyordu. Her kış 50 bin balina avlanıyor, bunlardan 600 bin ton yağ alınıyordu. Londra konferansının kararlarına rağmen balina avlıyan yukarıdaki hükûmetler avlama işine fasıla vermeği düşünmüyorlardı.

Muharebe başladıktan sonra denizlerde balina avlıyan vapurlar gittikçe azaldı. Son zamanlarda yalnız Amerikan ve Japon gemileri vardı, geçen senedenberi bunlar da ortadan çekildiler. Şimdi denizler balina balıklarına serbes kalmıştır. Bunlar, istedikleri gibi çoğalabileceklerdir.

Herkes nutuk söylüyor, zaferden bahsediyor... Sulh bazen böyle de gelir

(Baştarafı 1 nci sahifede)

saldırmamaları imkânsızlıktan ileri geliyor. Rusyanın gidişine göre, bu olmazlık azalacak değil, artacaktır. Ondan sonra harbin mukadderatına hâkim kalacak zaman unsuru ise, uzun süreği içinde, kimsenin müttefiki değil, ancak ölümün ve medeniyet yıkımının yoldaşı olacaktır.

Herkes nutuk söylüyor ve zaferden bahsediyor. Harbin dördüncü yılındayız, görünürde, hiç kimse için henüz zafere benzer bir şey yoktur.

Sulh bazen böyle de gelir.

Necmeddin Sadak

Bomba patlamaları yer depremi sanılmış

Malaga 30 (A.A.) — Malagada altı dakika süren şiddetli bir yer depremi duyulmuştur. Şehir rasathanesinin sismograf âleti herhangi bir işaret kaydetmemiş olduğu için, depremin, Malaga açığında deniz altında patlıyan bombaların meydana getirdiği hava boşluğu neticesinde hasıl olduğu tahmin edilmektedir.

Filhakika o sıralarda İspanyol kıyıları açığında bir İngiliz deniz ticaret kafilesi görülmüştür. Kafilenin

Yiyecek fiatleri dün de yükseldi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tırdığını, istihsal mıntakalarından alınan müteaddit telgrafların tetkikinden de anlaşılacağına göre mal sahibinin yağ satmakta nazlandığını söylemişlerdir.

Tacirler istihlâk mıntakalarına yapılan sevkiyat, bu sene çoğalan müstehlikin kimlerden ibaret bulunduğu hakkında malûmat vermişler, fazla istihlâk karşısında tacirlerin âciz kaldıklarını, bu kadar zeytinyağı sarfiyatına hiç bir sene rastlanmadığını söylemişlerdir.

Mıntaka ticaret müdürlüğü, tüccarın anlattıklarını Ticaret Vekâletine bildirecektir.

Sade yağlar

Toptan sadeyağ fiatlerinde dün yeniden yükselme olmuştur. Toptan bir gün evvel 425 kuruşa satılan Diyarbakır yağları dün 430 kuruşa, Siverekler 455 den 460 kuruşa, Ardahanlar 410 kuruştan 420 kuruşa fırlamıştır.

Yeni fiat yüselişi alâkadarların nazarı dikkatini celbederek piyasada tetkiklere başlanmıştır. Şimdiye kadar alınan neticeye göre ikinci ellerin borsadan topladıkları yağlardan mühim bir kısmını sakladıkları anlaşılarak isimleri tesbit edilmiştir. Bir iki güne kadar umumî bir araştırma

Sulh rivayetleri

Bir İsviçre gazetesi Papa ile yapılan görüşmelerden bahsederken sulhun henüz görünmediğini söylüyor

İsviçrede çıkan Journal de Genève bu başlıkla yazdığı bir makalede diyor ki:

«B. Roosevelt'in Papalık nezdinde şahsî mümessili olan Myron Taylor'un son günlerde Romaya gelmesi, beynelmilel mahfillerde birçok dedikodulara sebebiyet veriyor. İtalya hükûmetinin bu hâdisede gösterdiği incelik dikkati çekmiştir. İtalya hükûmeti, B. Taylor, meslekten yetişmişbir diplomat olmadığı ve «fevkalâde bir sefir», ve B. Roosevelt'in Vatikan nezdinde şahsî mümessili bulunduğu halde, Barselondan tayyare ile İtalyaya gelebilmesi için Papalık tarafından yapılan müracaata derhal muvafık cevap vermiştir. B. Myron Taylor, Papa ile görüştükten sonra Amerikaya dönerse, şimdilik gizli kalacak olan mühim bir vazife görmüş olduğu, kimsenin dikkat gözünden kaçmıyacaktır.

Papalık makamının resmî organı olan Osservatore Romana gazetesi, bu münasebetle yazdığı bir yazıda: «B. Taylor'un Vatikana gelişinin Papa On ikinci Pie'nin dünya harbinin inkişafına gösterdiği alâka ve faaliyetle ilgili sayıldığını yazmakla iktifa ediyor.

Papalığın bu hususta gösterdiği alâka ve faaliyet malûmdur. Bu faaliyet, insanî sahada kendisini göstermiştir. Papalık, esirler, kayıplar ve muhacirlerle alâkadar olmakla beşerî sefaleti hafifletmeğe çalışıyor. Fakat Papa, rolünün buna inhisar etmemesi icabettiği mülâhazasında bulunmuş, birçok defalar sulhun dayanması lâzım gelen prensipleri izah etmiştir.

Papanın zamanı münasip gördüğü vakit sulhun yeniden tesisünü hızlaştırmağa çalışacağı muhakkaktır. Acaba bu an gelmiş midir? İki tarafın bir tavassutu kabule meyilli bulunduğu kabul edilebilir mi? Bilhassa İsviçrede iki muharip zümreye mensup şahsiyetler temaslar, daha doğrusu mülâkatlar yapmışlardı. Fakat bu şahsiyetlerin siyasî bir sıfatı yoktu. Bunlar umumiyetle endüstri âlemine mensup olup, umumî menfaatlerden ziyade hususî işleri görüşmüşlerdir. Esasen yapılan sondajlarla bir uzlaşmaya varma imkânlarının pek az olduğunu anlamışlardır. Almanlarla Anglo - Amerikenler arasında geçimsizlik tam olarak bakidir. İki tarafın resmî siyaset hatlarında karşılıklı bir anlaşma imkânlarını araştırmağa imkân verecek noktalar görülmüyor. B. Myron Taylor'un seyahati, birçok tahmin ve faraziyeler doğurduğu için hâdiseleri daha yakından tetkik etmek zahmete değer.

Almanyada harici siyasette takibedilen prensiplerin Almanyanın ananevî siyasetine uygun olduğu görülür. Şarka doğru genişleme, Cermenliğin ebedî dâvalarından biridir. İkinci Frederik zamanından Hitlere kadar bu sahada değişmiş bir şey varsa, metotlardan ve harb usullerinden ibaretti.

Nazi nazariyatçıları, 1914 harbini dikkatle incelemişler ve bu harbin kaybedilmesini muhtelif Wilhelm kabinelerinin gösterdikleri zaaflara atfetmişlerdir. Wilhelm kabinelerini, plânlarını takip ve tatbikte kâfi derecede metanet göstermemiş ve müphemiyet doğmasına sebebiyet vermiş olmakla itham ediyorlar. Bilhassa toptan denizaltı harbinin ilânında, Amerikada doğuracağı aksülâmellerin korkusile gösterilen gecikmenin ağır bir yanlış teşkil ettiği fikrindedirler. Bu defa ise Almanya, âzamî neticeyi almak için bu tedbire baş vurmuş ve kendisine yeni yeni düşmanlar kazandımakta tereddüdetmemiştir.

B. Hitlerin «Kavgalarım» adlı eserini okurken, hiçbir zaaf eseri göstermemeği kendisine hareket düsturu olarak çizmiş olduğu görülüyor. Kitabında geçen Umumî harbde Almanyada cereyan etmiş olan sulh münakaşalarını Erzbergerin hareket hattını Rayhştağ meclisi tarafından verilmiş olan kararları ve Wilson'a gösterilmiş olan iyi kabulü şiddetle tenkidetmiş ve bütün bu tezahürleri, zaaf eseri olarak sandıkları için, müttefiklere cesaret vermiş olduğunu ileri sürmüştür.

Bugün Almanyayı idare edenler, düsturlarından ayrılmıyacak kadar çok metotlu insanladır ve İkinci Wilhelmin tecrübelerini tekrarlamıyacaklar ve harbin sonuna kadar kuvvetli oldukları intibaını vereceklerdir.

Muhasamat başladığındanberi, B. Hitler ikinci defa sulh teklifinde bulunmuştur. Biri, Polonyanın yıkıldan sonra İngiltereye yapılmıştır. B. Hitler, her defasında galip sıfatile söz söylediğini ve galip olduğu için bir barışma hareketinde bulunduğunu beyan etmiş, 1940 temmuzunda bu müracaatının İngilterenin aklı selimine yaptığı son müracaatı olduğunu ilâve etmiştirf. B. Hitlerin yeni bir teklifte bulunmıyacağına inanılabilir. Hattâ Rusya seferi, kendi arzusu dahilinde inkişaf etse bile Almanyanın artık Avrupada korkacağı hiçbir cihet kalmadığını tesbit etmekle iktifa edecek ve gayet müttefikler mücadeleye devam etmk isterlerse, metanetle taarruzlarını beklemekte bulunduğunu tekrarlıyacaktır.

Alman kumandanı Clausevitz'in söylediğine göre harb, başka usul ve metotlarla takibedilen siyasettir. Nazilerin nazarında bu metotlar ve çareler, kuvvetin metotlu bir surette kullanılmasında toplanıyor. Bu kuvvet ise, tatbikından uzaklaşmıyacakları bir plânın başarılması hususunda kullanılacaktır. Her ihtilâl, sonuna kadar neticelerini inkişaf ettirir. Binaenaleyh bundan sonra Hitler rejiminin bir sulh programı arzettiği görülmiyecektir.

Hitler, sulh teklif etmiyecektir. Çünkü böyle bir teklifin müsait bir kabul görmesi beklenemez. Yalnız ve karada hemen hemen silâhsız kalmış olduğu bir anda uzlaşmayı reddetmiş olan İngiltere, bugün de kabul etmiyecektir. Çünkü bugün İngiltere, vaziyetini daha iyi ve 1940 hazıranında pek az olan muzafferiyet şanslarının çoğalmış olduğunu görüyor. Devletler, aynı zamanda boğuşmaya girmedikleri zaman sulh akdi daha zordur. Çünkü harbe en son olarak girenler, avantajlara malik bulunduklarını zannederler ve bu avantajlardan istifade etmek isterler.

Harbin durması için taraflardan birinin mağlûp olması, yahut uzamış olan bir kuvvet müvazenesi yüzünden iki tarafın da hasımlarına arzularını kabul ettirmenin imkânsız bulunduğuna kanaat getirmeleri lâzımdır. Müttefikler, Birleşik Amerika harb gayretlerine henüz yeni başladığı, iki tarafın da harb kuvvetleri henüz karşılaşmadığı fikrinde bulunuyorlar ve henüz kâfi derecede dövüşülmediği için konuşmaya girmek istemiyorlar.

Bundan başka, Almanların elinde çok avantajlar bulunduğu kabul edilmektedir. Halbuki İngilizler yalnız Habeşistanı işgal etmişlerdir. Binaenaleyh kafe, bariz bir surette Almanyanın lehine eğilmektedir. Almanya, kolaylıkla anlaşılır sebeplerden dolayı, bu rehinlerden vazgeçemez.

B. Hitler, milletine daha iyi bir hayat ve bin senelik bir sulh vadetmiştir. Bu vaitlerin tahakkuku ise yeni kaynaklar, işletilecek topraklar ister. Müttefikler ise, bugünkü şartlar altında böyle fedakârlıklara razı olamazlar. Geniş fütuhatlarına dayanarak kendilerini galip addeden Almanlarla, ve istihsallerini arttırmak sayesinde galip geleceklerini ümideden müttefikler arasında bir uzlaşmaya varmak nasıl kabil olacak? İki zihniyet arasındaki mesafe pek büyüktür. Muharipler, uzlaşmazlık zihniyeti göstermedikleri için idare edenler zümresinde beklenmedik bir değişme vaki olmadıkça, kıştan evvel umumî bir sulh imkânı kendini göstermiyecektir. Avrupa, dikenli tepeye tırmanmağa devam edecektir.

Millî Müdafaa istikrazı

15 günde 40 milyon liralık tahvil satıldı

Ankara 30 (A.A.) — Maliye Vekili Fuat Ağralı Anadolu ajansı muharririne aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Millî Müdafaa istikrazlarının kırk milyon liralık bir kısmı muayen olan 15 günlük bir müddet içinde beş yüz bin liralık talep fazlasile kapanmış ve 30 eylül 1942 akşamından itibaren tahvil satışma nihayet verilmiştir.

Hasılâtı tamamen Millî Müdafaa masraflarını karşılıyacak olan bu istikrazın muayyen zamanda fazlasile kapanmasını temin hususunda evvelki istikrazlarda olduğu gibi gösterdikleri kıymetli alâkadan dolayı yurttaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

İzmirde kış saati

İzmir 30 (A.A.) — Vilâyet daireleri

HARB DURUMU

Almanlar Volga'yi geçmeğe çalışıyorlar

Ruslar Don ile Volga arasında taarruzda bulundular, Berlin bu taarruzların tardedildiğini bildiriyor

Doğu cephesinde:

Moskova ve Londradan gelen haberler Stalingrad muharebesi devam ederken, Rusların bu şehrin şimalinde, Volga ile Don nehri arasında 80 kilometrelik bir cephede taarruza geçtiklerini bildirmektedir. Taarruzun hedefi Stalingradı kurtarmak olduğu, Rus kuvvetlerinin şehre 50 kilometre mesafeye kadar geldikleri söyleniyor. Berlinden gelen haberler ise, Rusların buradaki taarruzlarının hiçbir netice vermediği ve tamamen akim kaldığı merkezindedir. Alman tebliğine göre Macar kıtaları Rusları geri atmıştır.

Diğer taraftan Moskova telgrafları, Almanların Volgan'ın karşı sahiline geçmeğe çalıştıklarından bahsediyor. Moskovada çıkan İzvestiya gazetesi, Volga üzerinde Alman askeri yüklü dubaların tahribedildiğini yazıyor. Londra radyosuna göre, Almanlar Volga geçit yerlerini top ateşi altında bulunduruyorlar. Almanlar Stalingrad mıntakasına 2000 den fazla top getirmişlerdir.

Dünkü Alman tebliğine göre, Almanlar Stalingrad'da şehrin şimalinde bazı kısımları hücumla zaptetmişlerdir. Kafkasyada Terek nehrinin cenubunda ve Novorosisk'in cenubunda Almanlar yeniden ilerlemişlerdir.

Mısırda:

Yeni bir hâdise yoktur. Almanlar mevzilerini tahkim etmekle meşguldürler. Bundan şimdilik bir taarruz beklenemiyeceği neticesi çıkarılıyor. Mamafih havalar serinlemeğe başladığından, burada da yakında harb faaliyetinin artması ihtimali vardır.

Uzak Doğuda:

Yeni Gine'de müttefik hava kuvvetlerinin taarruzu devam ediyor. Bu kuvvetler Moresby limanının şimalinde Owen Stanley dağlarında Jorabaiva tepesini geri almışlardır. Jorabaiva, müdafaa bakımından çok mühim bir yerdir. Gerek burada, gerek Salomon adalarında müttefik hava kuvvelteri büyük faaliyet gösteriyorlar.

Hava akınları:

İngiliz tayyareleri, Almanyanın şimalinde muhtelif yerlere bombalar atmışlardır. Alman uçakları da İngiltere üzerinde uçmuşlardır. Douvres'un şimal doğusunda büyük bir fabrikaya bombalar isabet etmiştir. Bir şehirde bir mektebe bomba düşmüştür. 33 kişi ölmüş, 40 kişi yaralanmıştır. 18 kişi kayıptır. Enkaz altında araştırma yapılıyor.

Mahkemelerde:

İzinsiz piyango yapmış

Suçlu: «Bir bilet on kuruştu, her bilete ikramiye çıkıyordu. Bunun için ruhsat almak lâzımgeldiğini bilmiyordum» diyor

Maznun Şerif otuz beş yaşlarında ince, uzun boylu, zeki bakışlı bir adam. Kılığı kıyafeti de düzgün. Konuşması, hareketleri ilk bakışta insana, eski afili kabadayı tiplerini hatırlatıyor. Hani, hovarda külhanbeyleri vardı. Zevk âlemlerinde para harcamaktan çekinmezler, koltuk meyhanelerinde oturdukları masa boş kalmaz. Eşlerine, dostlarına ikramlarda bulunurlar ve kendilerinden küçüklere Abicim, büyüklere Babacım hitabile müteamadiyen kahramanlık menkıbeleri anlatırlar, karşısındakiler de gördükleri ikrama mukabil her sözü tastik ve takdir ederek dinlerler... Şerif de bu kabadayı tiplerinden.

Müddeiumumilik kaleminin kapısı önündeki pencere kenarına oturmuş, kendisini getiren polisin içeride kayıt muamelesini bitirmesini beklerken yanındaki adama derdini anlatıyor:

— Vallahi Abicim! Bu işte günahım yok benim. Hırsızlık etmedim, adam öldürmedim. Şimdiye kadar kimseye de avuç açmış değilim. Alnımın terile para kazanır, lortlar gibi de harcarım. İzinsiz piyango yaptım diye yakaladılar beni. Piyango yaptım da on bin lira, yüz bin lira ikramiye dağıtmadım ya. O kadar parayı benim ecdadım bile bir arada görmemiştir. Biz, bugün kazandığımızı yeyip, yarın Allah kerimdir diyen takımındanız.

Malûm ya; ramazan geceleri eğlence yapmak eskidenberi âdettir. Ben de eeh, mübarek ramazan da bir eğlence yapayım da semtin ahalisi sahura kadar hoşça vakit geçirsin dedim. Eyüp taraflarında bir kahve buldum, piyango tertip ettim. Hani, böyle şeylerde para olmazsa işin tadı çıkmaz. Onar kuruşa bilet dağıtıyordum, piyango çekilince kazanan biletlere fincan, tabak, masa saati gibi hediyeler dağıtıyordum. Ahalinin o kadar hoşuna gitti ki, geceleri oturacak iskemle bulunmaz oldu.

Şimdi sen insaf et de söyle; bugün en adî bir gazinoya girsen üç dört lira harcamazmısın? bu kadar eğlendirirken bedava çay, kahve verilir mi? Allah seni inandırsın ki, piyangodan masrafımı ancak karşılıyabiliyordum. Gelenlerin hepsi talihli adamlar. Her bilete ikramiye çıkıyor. Eh, biz de insanız. Geçineceğiz. Bu kadar çalışmaya karşılık bir ekmek parası çıkarmıyalım mı? Şu işten üç beş kuruş da bana kalsın diye, kahveye elli kuruş dühuliye koydum. Vay efendim, sen misin koyan?.. Bir gece polisler geldiler, piyango ve dühuliye için haniya ruhsatiyen? diye beni yakaladılar. Vallahi Abicım! Gelen müşterinin hiç birinden şikâyet olmadı. Herkes sazlı gazinolara gidip eğlenmez ya! Bizim semtin ahalisi de elli kuruş verip benim kahveme geliyor, sahura kadar eğleniyorlardı. Bunda ruhsatiyeye ne lüzum var?

Karşısındaki zat:

— Öyle amma, dedi. Böyle dühuliyeli eğlence yerleri açmak, piyango tertibetmek için ruhsatiye almak lâzımdır. Bunlar vergiye tâbi işlerdir.

Bu cevap Şerifin aklına yatar gibi oldu. Başını sallıyarak sordu:

— Demek biz suç işledik? Acaba cezası çok ağır mıdır?

— Orasını hâkim bilir.

Şeref isticvap edilmek üzere müddeiumumi muavinleri dairesine çağırıldı. Sigarasını üstüste bir kaç defa çektikten sonra yere atıp çiğnedi, ceketinin önünü ilikledi, yana taranmış saçlarını avuçlarile düzelterek içeriye girdi.

Bir tramvay kazası

Dün akşam saat 18,30 da Beyoğlunda, Perapalas oteli yakınında beş yaşında bir çocuk bir tramvay arabası altında kalarak ölmüştür. Çeşminaz adındaki çocuk bir kaç gün evvel Erzincandan gelmişti. Çocuklarla oynarken kazaya uğramıştır.

Üniversitede bir tayin

Profesör Nissenden boş kalan Tıp fakültesi birinci cerrahi kürsüsü şimdiye kadar profesör Bürhanettin Toker tarafından vekâleten idare ediliyordu. Dün Bürhanettin Toker, profesör Nissenin yerine bu kürsüye asaleten tayin edilmiş ve keyfiyet alâ-

ŞEHİR HABERLERİ

AKŞAMDAN AKŞAMA

Pabucu büyük'ler

Zavallı ahbabım! Ne de çabuk ihtiyarladı! Koskoca cüssesi ne tez göçtü! Daha iki ay evvel, derisi buruşuksuzdu, hal ve tavrı cakalıydı, fiyakalıydı. Şimdi çehresi soldu. Beli büküldü. Cart curtu da kalmadı.

Buradaki «cart curt» sözü külhanbey ağzı değildir; hakikî mânadadır. Zira bir ayakkabı gıcırtısından bahsetmek istiyorum. Esasen mevzuum da kunduraya dairdir.

Onu evvelâ bir asfalt üzerinde giderken gördüm. Daha doğrusu kol kola yürüdüğüm arkadaş, dirseğile beni dürterek dikkatimi celbetti:

— Allah rızası için şu üç kadından ortadakinin iskarpinine bak... Ne acayip şey... İnsan böyle bir şey alır da ayağına giyer mi? - dedi.

Ve «ahbaplığımız» böyle teessüs etti.

Kadın ayağı, nice şairlere ilham vermiştir. Yahya Kemalin bile şöyle bir mısraı var:

Buseden pâbuş giydirdim
o nermin pâyına

Keza ,kadın iskarpini âşıkları zivanadan çıkarmıştır: Hattâ fetişizm diye bir ruh hastalığı var ki, buna yakalananlar arasında, sahibi meçhul dahi olsa, meselâ zarif bir ayakkabıya gönül veren sapıklara raslanıyor. Amma, öyle sanırım, şairler de, âşıklar da, bu yılın kadın ayak aksamı karşısında dediklerine, ettiklerine çoktan pişmanlık duymuşlardır. Hele fetişistler, illetlerinden tamamen tedavi olmuştur.

İşte benim «ahbap» da, zevk sahiplerine böyle «tövbe!» dedirtecek cinsten... Tenkidedilmiyecek ciheti yok ki... Tozlanmaması icabeden parmak aralarını teşhir ediş şekli iğrenç! Yürüyüşe verdiği ağırlık eskal! Süs yamalarının renkleri biribirini tutmuyor. Yalnız, makul olan: Tank asrının üslûbuna uygunluğu...

Bu iskarpin zihnime o derece nakşoldu kaldı ki, artık hangi semtte görsem kendisini tâ uzaktan tanıyorum! Neredeyse şapkamı çıkarıp selâm vereceğim. Ne kadar da çok dolaşıyor. Anlaşılan sahibesinin gözdesi! Belki de biriciği...

Bir seferinde, «Acaba bunu giyen kim?» diye düşününce hayrette kaldım:

Ne şahsiyetti ayakkabıda ki, meğer hep kendisine dikkat etmişim; tokasının yamrıldığını bile farketmişim; giyildiği ayakla arasında ilk zamanlar bir «vurma» mücadelesi olduğunu sezmişim; sonra alabildiğine genişliyen bir anlaşmanın lâübali bir rahatlığı hasıl olmuş; hulâsa, her şeyine dikkat etmişim; onu bin ayak bin bir ayak üstüne bir kalabalık içinden seçip çıkaracağım; lâkin — aramızda düşmanlık filân da bulunmamasına rağmen — bir kere dahi başımı kaldırarak, sahibinin yüzüne bakmamışım. Kadını zerrece tanımıyorum. Şayet günün birinde başka bir iskarpinle sokağa çıksa, ahbabımı dama atanın o olduğunu bilemiyeceğim dahi!

Hani geceleyin otomobilin feneri insanın gözünü alır da arabanın kendisini göremezsiniz; bu acayip iskarpinlerle sahibesinin vaziyeti de tıpkı öyle. Birine bakmaktan öbürüne nazar atmak vaktini bulamıyorsunuz.

Giyinis sadece dekor değil midir? İnsan kendi şahsiyetini kunduranın gölgesine indirmesi reva mı?

Filânca Amerikan misinin gardırop dairesinde bir iskarpin varmış. Öyle bir zengin, isterse 145 sayılı iskarpinini daha acayip modelden ısmarlıyabilir. Sonra iki giyişte kalır, atar; yahut hizmetçisine hediye eder. Lâkin güç halle satın aldığı bir giyim eşyasını kendi hüviyetinden daha çarpıcı olarak seçen ve hemen her gün onu kullanıp kaldırım aşındıran pabucu büyükler, tâbiîdir Pabucu büyüklüktürler...

(Vâ - Nû)

Günlük Borsa

30/9/942 fiatleri

% 7,5 933 Türk borcu I. II. III	22,60
» 5 1938 ikramiyeli	20,05
» 5 1933 ikramiyeli Erganı	22,20
» 7 1934 Sivas-Erzurum I	19,90
» » 1934 Sivas - Erzurum 2-7	20.—
» » 1941 Demiryolu istikrazı I	20.—
» » » » » » II	19,65
A. Demiryolu tahvili I-II	51.—
A. Demiryolu tahvili III	50.—
A. Demiryolu mümessil senet	47.—
T. C. Merkez Bankası	151,50
T. İş bankası nama muharrer	14,75
T. İş bankası (hamile ait)	47,75
T. İş bankası mümessil his.	200.—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	30.—
A. Demiryolları şirketi (% 100)	48,75
Eskihisar çimento	9,90
Kredi Fonsiye 1903	102,50

BORSA DIŞINDA

Türk altını	32,90
Külçe altın bir gramı	4,52
Mecidiye	1,92

Fakirlere yardım

Evkaf 500 bin liralık yakacak dağıtacak

Evkaf, Kızılay ve Halkevlerinin açacakları aşhanelerin yerlerini kararlaştırdıklarını evvelce yazmıştık Erzakın istihsal merkezlerinden temini epey zamana mütevakkıf olduğundan, aşhanelerin ancak soğuklar başladıktan sonra, meselâ kânun aylarında açılması ve bu suretle kışın yapılacak yardımın ilkbaharın son günlerine kadar uzatılması düşünülüyor. Diğer taraftan Evkaf idaresi, memleketin muhtelif yerlerinden erzak ve kendi zeytinliklerinden de zeytinyağı getirtecektir.

Bundan başka gene Evkaf idaresi, yardım görecek ailelerin kışın soğuktan müteessir olmaması için İstanbula beş yüz bin liraya yakın bir tahsisat ayırmıştır. Bunun 300 bin lirasile mangal kömürü, mütebakisile de odun temin edilerek dağıtılacaktır.

Belediye bütçesine bu sene konan sekiz bin liralık İçtimaî muavenet tahsisatı tükenmek üzeredir. Belediye, yeni Şehir meclisinin ilk içtimalarında meclisten yeni tahsisat alacak ve Kızılay, Evkaf ve Halkevlerinin yapacakları yardıma Belediyenin de geniş mikyasta iştirâk edebilmesini temin edecektir.

Ressamlar birleşiyorlar

Her guruptan mühim bir ekseriyetin iştirâkile yeni bir cemiyet kuruldu

Nesil ve üslûp farkından ziyade aralarındaki ahbaplıklara göre ayrı ayrı guruplar halinde çalışan ressamları bir araya toplamak, muayyen ve müşterek bir programla memleket kültürüne hizmet etmek maksadile her guruptan mühim bir sanatkâr ekseriyetinin iştirakile «Türk Resasmlar ve Heykeltıraşlar Cemiyeti» isimli bir cemiyet kurulduğunu haber aldık. Yeni cemiyetin müessisleri Güzel sanatlar birliğinden İbrahim Çallı, Müstakil ressamlar ve heykeltıraşlar birliğinden Mehmet Cûda, D gurupundan Halil Dikmen ve Serbeslerden Hâmit Güreldir.

Yeni teşebbüse Maarif Vekilliği, Güzel sanatlar umum müdürlüğü ve Halk Partisi geniş yardımlar vadetmiştir. Yakında esasen sayısı 80 kadar olan bütün ressam ve heykeltıraşların yeni cemiyetin çatısı altına toplanacağı ve müşterek bir çalışma başlıyacağı ümidedilmektedir. Yeni cemiyete muvaffakıyetler dileriz.

Hava Kurumuna teberrular

Türk Hava Kurumundan: Son bir hafta zarfında Türk Hava Kurumuna vatandaşlarımızdan deri ihracatçısı Bohor Özkaragöz 5000, isimlerini söylemiyen iki zat tarafından 3500, deri ithalâtçısı Remzi Gökalp 3000, deri tüccarı Yonto Çiprut 2600, deri ihracatçısı Enrika Fayan 2000, Mayer Taranto 2000, ihracatçı Salomon Biçaço 2000, ihracatçı Sabatay 2000, deri ve kösele tüccarı Bohor Eskinazi 1000 ve Mişon Heleva 1000 lira teberruatta bulunmuşlardır.

Yiyecek maddeleri üzerinde etiket bulundurulacak

Yiyecek maddeleri üzerinde etiket bulundurulması lâzımdır. Son zamanlarda müessese sahiplerinin etiket usulüne riayet etmiyerek pazarlıklı satış yaptıkları görülmüştür. Kazalara bir tamim yollanarak etiket usulünün elyevm cari olduğundan buna riayet etmiyenlerin cezalandırılması istenmiştir.

Mıntaka Ticaret müdürlüğü, her gün her nevi yiyecek maddelerinin perakende fiatlerini alarak günü gününe Ticaret Vekâletine bildiriyor. Etiket usulü, Mıntaka müdürlüğüne, fiat tesbiti bakımından faydalı olmaktadır.

Etiket kontrolları yeniden başlağından, her bakkal yiyecek maddesinin üstüne bir fiat kâğıdı yapıştırıyor. Yapılan hesaplara göre, Beyoğlundaki etiketler üzerindeki fiatler, İstanbuldakilerden hissolunacak derecede yüksektir. Mıntaka Ticaret müdürlüğü, bu farkın sebeplerini araştırmaktadır.

Karagöz'ün kızı ve mantar ayakkabı...

Yeni Karaköz senaryolarında nelerden bahsediliyor ?

«Hayal perdesinde gözüken Karagözün kızı sinirli sinirli dolaşır. Ayağındaki mantar ayakkabılar o kadar yüksektir ki pek güçlükle yürümektedir. Kendi kendine şöyle söylenmektedir:

— İsterim... Ben de şövalye yüzük isterim!... Vallahi almazlarsa kendimi gider kuyulara atarım. Yahut kibrit çöplerini ezer ezer suyunu içer, kendimi zehirlerim... Amma şimdiki kibritler de bir tuhaf kardeş! .. Bilmem ki insanı zehirler mi ki?..»

Evet, artık Karagözün kızı yüksek altlı mantar iskarpin giyiyor ve şövalye yüzük istiyor!...

Eskiden ramazan demek biraz da «Karagöz sezonu» demekti. Tiyatrocular gibi, Karagözcüler de hemen faaliyete geçerler ve 30 gece en mükemmel programla ortaya çıkardı.

Son bir iki sene içinde «Karagöz» adamakıllı asrîleşti. Şimdi yeni hayata dair birçok Karagöz senaryoları yazılıp duruyor. Ve artık Karagözün meşhur «eşhas kadrosu» alabildiğine genişlemiştir. Orada «Gandi» den, «Norma Shearer» den «Shirley Temple» e kadar hemen hemen dünyaca tanınmış bütün meşhurlara rasgelebilirsiniz...

Bugünkü hayata dair yazılan Karagözlerin oynatılması aldı, yürüdü. Bilhassa Halkevleri buna çok rağbet gösteriyorlar ki pek yerinde bir şeydir.

Hattâ yalnız Halkevlerinde değil, meraklıları arasında da şimdi Karagöz tamamile asrî bir hayat geçiriyor. Kokteyl partilere gidiyor ve rumba oynuyor. Briçte birincidir. At yarışlarını hiç kaçırmaz... Velhasıl yapmadığı şey yoktur hazretin... Eski Karagöz, eski Tuzsuz Deli Bekir onun bu halini görseler acaba ne yaparlardı?...

Nitekim ben de geçen gece Karagöz meraklısı ve sanatkâr bir dostun Şehzadebaşındaki eski ve kocaman konağında böyle bir Karagöz seyrettim.

İşte Karagözün ortanca kızı burada kocaman altlı mantar ayakkabılar giymiş ve: «Şövalye yüzük de şövalye yüzük!...» diye ter ter tepiniyordu.

Bir aralık seyircilere baktım. Çocukluğumdaki Karagöz seyircilerinden ne kadar farklı bir kalabalık!.. Şehrin muhtelif semtlerinden gelmiş şık şık genç kadınlar ve erkekler!... Şehzadebaşındaki bu bilmem kaç odalı ahşap konakta ekzotik bir gece geçirmeğe gelmişler!... Ve oyundan fevkalâde hoşlandıkları belli... Çünkü mevzu onları, bugünün insanlarını alâkadar edecek şey!... Karagözün kendisi gibi, seyircisi de değişmiş!...

Matbuat kanununa uygun bir ölüm...

Karagöz kendisinden mütemadiyen öteberi istiyen karısını şöyle tehdidediyor:

— Bana bak karı... Tabancam pantalonumun arka cebindedir... Elimde de bir bıçak var... Rebbena hakkı için evvelâ seni temizlerim. Öldürürüm... Sonra ben kaçarken kapının eşiği önünde ayağım taşa takılır, kazaen yere düşerim. Bu esnada pantalonumun arka cebindeki tabanca birdenbire patlar... Ve çıkan kurşun dönüp dolaşıp şakağıma gelir... Kazaen ve tesadüfen beynime isabe eder, ölürüm... Anladın mı?... Hem yapar mıyım yaparım vallahi... Kafamı kızdırma... Bu suretle Matbuat kanununa uygun bir şekilde öteki dünyaya gitmiş olurum!...»

Yeni Karagözde esprilerden başka dekor da asrî... Meselâ bir aralık perdeden bir «Maçka - Bayezit» tramvayı geçti. Bayılmıyan kalmadı... Tramvay patlıyacakmış gibi şişmiş... Salkım salkım kafalar pencerelerden dışarı fırlamış... Ve bu kalabalık içinde Karagözle Hacivat biribirlerini katiyen görmiyerek konuşuyorlar... Seyirciler de onların seslerini işitiyor:

— Ayol Hacivat neredesin?...

— Şimali garbî tarafındayım Karagöz... Ya sen neredesin?...

— Ben de cenubu şarkîdeyim!... Biribirimizi nasıl bulacağız?... Bari bileti alsan...

Bu, bütün sesleri ile bütün konuşmaları ile tramvay arabasının istasyonda durması ve sonra küldür küldür uzaklaşması fevkalâde iyi idi... Çok beğenildi.

Bir «Karagöz Tiyatrosu» kurulması...

Bu da gösteriyor ki Karagöz perdesi sokak, tramvay, şimendifer, hattâ tayyare, köprü, deniz, dağ gibi canımızın istediği dekordan istifade edilebilmesi bakımından, hattâ tiyatro sahnesinden bile daha geniş, daha müsaittir. Yepyeni ve bugünkü hayatımıza tamamile uygun şekilde ve enteresan mevzularla hazırlanan Karagöz oyunlarını, hattâ bu işin meraklısı olmıyanlar bile gidip görmek isterler sanırım. Netekim bu birinci oyunda bulunan genç kadınlar arasında ilk defa Karagöz seyretmiş olanlar vardı. O kadar hoşlarına gitti ki bundan sonra hiçbir oyunu kaçırmıyacaklarını söylüyorlardı.

Küçük bir «Karagöz tiyatrosu» yeni oyunlar, revüler, yeni dekorlarla ve tabiî bu arada müzikle beraber pek boş kalmaz sanırım...

Bu iş için yeni senaryolar hazırlıyanlarımız var. Oynatacak kimseler de bulabiliriz... Yalnız «Karagöz kesici» buhranı göze çarpmaktadır.

Çünkü Karagözü yapmak da mühim bir sanattır. Hele şimdi bol ve yeni eşhas, tramvay, tayyare, otomobil, plâj gibi yeni dekorlara da lüzum vardır. Bunları yapacak sanatkârları bulmak müşküldür.

Kırılan pot..

Karagöz denilince aklıma daima şu tarihî hâdise gelir: Karagözün de çok meşhur üstatları vardır. Bunlardan biri «Selimi salis» diye şöhret kazanan hükümdarın zamanında yaşamış meşhur «Kasımpaşalı Hafız» dır. Bu zat hayal perdesinde âdeta bir Şakspir, bir Molyer muvaffakıyeti gösterirmiş... Padişah da Kasımpaşalı Hafız her ramazan onun karşısında muhtelif oyunlar verirmiş...

Bir akşam gene «Kasımpaşalı» Karagöz oynatıyor... Padişah perdenin en önünde ve bütün saray erkânı etrafında... Karagöz adamlarından birini:

— Selim... Ulan Selim!... diye avaz avaz bağırarak çağırmaktadır... Selim, oyunda ağır işiten bir uşaktır... Bunun için Karagözün:

— Ulan Selim!... diye bağırmaktan canı çıkıyor!...

İşte o esnada seyircilerin arasında ve en önde oturan «Selimi salis» «Ulan Selim!...» sesine bağırarak cevap veriyor:

— Efendim!...

Kendi isminin de Selim olması dolayısile padişah bir şaka yapmak istemişti.

Lâkin Karagözcü Kasımpaşalı Hafız kırdığı potun farkına varınca beynimden vurulmuşa dönmüştü. Perdede Hacivada:

— Ne yaptın Karagöz?... Öyle bir halt ettin ki artık neylesen nafiledir... Bari bundan sonra her şeyi bırak ve hacca git, yaptıklarının affı için dua et!...

Hafız böyle söyliyerek mumları söndürüp oyuna nihayet vermiştir.

Selimi salis:

— Vallahi kızmadım Hafız... Canım bir şaka yaptım... Şu oyunu yarıda bırakma!... dedi.

Lâkin Hafız:

— O dakikada yemin ettim efendim!... Bu düşüncesizlikle ben nasıl hayalî olurum?... Beni af buyurunuz... dedi.

Ve hakikaten bir ay sonra hacce gitti. Orada vefat etti. Ve bir daha Karagöz değneğini eline almadı.

Büyük sanatkâr gururunu görüyormusunuz?...

Hikmet Feridun Es

C. H. P. Eminönü Halkevi İşbulma - Kurtarma Yurdundan:

Müteaddit fabrika ve müesseselerde münhal vazifeler vardır. İş arayan vatandaşlarımızın hüsnühal varakası ve iki fotoğrafla birlikte Nuruosmaniye avlusundaki yurda müracaatları.

Çalışarak geçimini temin etmek istiyen yurttaşlarımıza her türlü kolaylık gösterilir. Kazancı az olan işlere girenler muhtelif şekillerde yardım görürler.

Sivrisinek mücadelesi

Belediye iki lâğımı kapatmağa karar verdi

Şehrin bazı mıntakalarında, bilhassa Nişantaşı ve civarındaki sivrisinek istilâsı karşısında Belediyenin yakından alâka gösterdiğini yazmıştık.

Belediye Reis muavini B. Lûtfi Aksoy, Nişantaşı ve civarında sivrisinek istilâsına sebep olan başlıca iki membaı kurutmak üzere Belediye Mecari şubesine tetkikat yaptırmıştır. Valikonağı karşısında, Çocuk bahçesi arkasından akan Harbiye lâğımlarını kapayabilmek için keşif yapılıyor. Bu lâğım geniş ve uzun olduğundan, açık mecrayı kapatmak üzere Şehir meclisinden tahsisat almak lâzım gelecektir. Bu itibarla yapılacak proje keşfin meclis toplantısına kadar tamamlanmasına çalışılacaktır.

İkinci açık lâğım İngiliz mektebi arkasındadır. Bunun keşfi ve plânı yapılmıştır. Burası bir duvar yapmak suretile ve bin lira ile kapatılabilecektir. Belediye, bu açık lâğımı hemen kapatmak üzere bugünlerde bir münakasa açacaktır.

Ok meydanı

Kısmen bostan olacak, kısmen ok oyunlarına tahsis edilecek

Şehircilik mütehassısı B. Prost İstanbul civarındaki boş araziden bir kısmını bostan ve bahçe haline getirerek, İstanbulun sebze ve meyva ihtiyacını temin etmeği düşünmüş ve bir müddettenberi muhtelif semtlerdeki boş sahalarda tetkikler yapmağa başlamıştı. Okmeydanının bu maksada elverişli olduğunu gören mütehassıs, bir taraftan bu arazinin ne cins sebze yetiştirmeğe müsait olduğunu mütehassıslardan sormuş, diğer taraftan da Okmeydanının tarihî vaziyetini tesbit etmeğe başlamıştır.

Okmeydanı etrafında ötedenberi tetkikler yapan ve tarihimizdeki ok atışları etrafında malûmatı olan Evkaf müfettişlerinden B. Cemal dün İmar müdürlüğünde B. Prost'u ziyaret etmiş ve Okmeydanı, eski ok oyunları etrafında malûmat vermiştir.

Mütehassıs, bu geniş sahanın bir kısmını ok oyunlarına tahsis edecek, diğer kısmını da sebze ve meyva bahçeleri olmak üzere ayıracaktır. Mütehassıs, plânı bu suretle yapacaktır.

Belediye seçimi

Bu sabahtan itibaren rey atılmasına başlandı

Belediye seçimine bugün saat dokuzdan itibaren başlanmıştır. İntihap sandıkları, kazalarda her gün bir mıntakada bulunacak, o mıntakaya dahil olan kadın, erkek müntehipler sandık başlarına gelerek reylerini kullanacaklardır.

Sandık başları bayraklarla süslenmiştir. Burada bando millî havalar çalacak, halk hatipleri Belediye seçiminin ehemmiyeti etrafında nutuklar söyliyeceklerdir. İntihap 9 gün sürecektir.

Okuyucu mektupları

Tramvay durak yerleri

Gazetelerde son günlerde tramvayların süratlerini temin etmek için istasyonlardan bazılarının kaldırılmasına karar verileceği yazılıyor. Fayda yerine bilâkis zarar verecği aşikâr olan bu gibi kararlara sarfedilen zamanlara acımamak kabil değil.

Sonra Nişantaşındaki Karakol istasyonu tam mekteplerin ve hastanelerin toplandığı bir yerde bulunuyor. Bu istasyonlar konurken muhakkak ki düşünülerek karar verilmiştir. Ve bu istasyonlara yakın olmak maksadile çocuğunu mektebe veren, belki de ev değiştiren kimseler mevcuttur. Faydalı çareler bulunamayınca her akla gelen böyle zararlı kararlar vermek bilmem ki âmme menfaati namına işlenen günahlar değil midir?

Bir çarpıda

Aman kimseye söylemeyiniz!

Yeni bir âdet çıkmış. Bunu geçen gün öğrendim. Meselâ bir yerde elbise diktiriyorsunuz. Terzi kulağınıza eğiliyor:

— Rica ederim, sizden 60 lira dikiş parası aldığımı kimseye söylemeyiniz. Çünkü benim işime mâni olursunuz. Malûm ya 80 liradan aşağı dikmiyorum.. Size soranlara da «80 liraya diktirdim.» deyiniz..

Evet, rica üzerine rica... Terzi âdeta size yalvarıyor ve kapıdan çıkarken de ayrıca tenbih etmeği unutmuyor...

— İstirham ederim «seksen liraya diktirdim» demeği unutmayınız..

Geçenlerde bir arkadaşımın başına çok garip bir vaka gelmiş. Bana şöyle anlattı:

— Birader terziye elli beş liraya kostümümü diktirdim. Soranlara «seksen lira dikiş parası verdim» demem için benden söz aldı... diyordu ki:

— Zira böyle söylemezseniz bütün müşterilerim sizin gibi kostümlerini 55 liraya diktirmek istiyecek... Halbuki ben ilk defa sizin için 80 liradan aşağıya dikiş dikiyorum... Yoksa 55 lira için elime ne makası alırım, ne de iğne... İşimi bozmamanız için siz de 80 lira dikiş parası verdiğinizi söyliyeceksiniz...»

Adam bir bakıma da haklı görünüyordu. Elbisemi aldım. Bir kaç gün sonra evime akrabamdan bir adam geldi. Baktım, sırtında yeni dikilmiş bir kostüm.. dikişi hoşuma gitti. Elbisesini nerede yaptırdığını sordum. Benim terzimin ismini söyledi.

Bu sefer gülümsiyerek sordum:

— 80 liraya diktirdin değil mi?..

Akrabamdan olan zat:

— Evet...

Dedi amma halinde büyük bir tereddüt. âdeta bir sıkıntı vardı... Kendisine:

— Ben de elbisemi orada diktiriyorum... dedim.

Bu sefer o bana sordu:

— 80 liraya değil mi?.

Yalan söylemeği pek beceremediğim için ben de kekeledim:

— Evet 80 lira...

Fakat nihayet dayanamadım:

— Doğrusunu istersen ben 80 lira dikiş parası vermedim... 55 e diktirdim... Fakat herkese 80 lira demek için terziye söz vermiştim de..

Bu söz üzerine arkadaşım da rahat bir nefes aldı:

— Hay Allah senden razı olsun birader... Ben de 80 liraya diktirdim... 55 lira dikiş parası verdim!.. dedi.

İkimiz de ferahlamıştık.»

Fiat yükseltmek için bazılarının halkı bile kendilerine âlet ettiklerine ne güzel bir misal...

Hikmet Feridun Es

Kamyonlar

Üçüncü kafile yarın sevkedilecek

İstanbul Vilâyetinden tebliğ olunmuştur:

1 — İkinci devre ücretli iş mükellefiyetine tabi bilûmum kamyon ve kamyonetlerin üçüncü kafilesi 2/10/942 cuma günü sevkedilecektir.

2 — Sevka tabi kamyonların plâka numaraları aşağıda gösterilmiştir. Bu kamyonlar o gün saat 10,30 da Sultanahmet meydanında toplanacaklardır.

3 — Bu güne kadar yapılan müteaddi ilânata rağmen davete icabet etmiyen kamyonların sahibi ve şoförleri Millî Korunma mahkemesine verilmiştir.

4 — Bu ilânda plâka numaraları yazılı kamyonlar da muayyen günde getirilmediği takdirde bunlar da aynı muameleye tabi tutulacaklardır.

5 — Kamyonların, mütehassıslar tarafından muayenesi yapılacağından muayyen saatte içtima yerine getirilmeleri lâzımdır.

6 — İşbu ilân tebligat mahiyetindedir.

3440, 3451, 3475, 3526, 3626, 3643, 3653, 3660, 3704, 3705, 3719, 3788, 3798, 3812, 3814, 3846, 3856, 3861, 3886, 3915, 3921, 4018, 4078, 4105, 4107, 4109, 4122, 4127, 4133, 4139, 4148, 4152, 4162, 4175, 4194, 4210, 4213, 4215, 4280, 4286, 4289, 4319, 4321, 4331.

Yeryüzünde senelik istihsal ve sarfiyat

Milletlerarası ziraat enstitüsü mühim bir istatistik neşretti

Milletlerarası ziraat enstitüsü yeryüzünde senelik istihsal ve sarfiyat nispetleri hakkında dikkate değer malûmat toplayarak neşretmiştir. Bu malûmat sayesinde her kıtanın ne kadar istihsalde bulunduğu ve ne kadar istihlâk yaptığı mukayese edilebilir.

Yapılan tetkikler yiyecek, yağlı tahumlar ve sanayi maddelerinden olmak üzere 34 türlü maddeye aittir. Nispetlerin esası 1934 ilâ 1938 senesine kadar tutulan hesapların vasatisidir. Bu vasati yüzde yüz farzedilmektedir. Avrupanın istihsal nispeti yüzde 29,6, istihsal sahası yüzde 4,1, nüfus nispeti yüzde 18,6 ve istihlâk nispeti yüzde 36,8 dir. Asya kıtasının istihsal nispeti yüzde 27,4, istihsal sahası yüzde 20,3, nüfus nispeti yüzde 53,3 ve istihlâk nispeti yüzde 25,3 dür.

Şimali Amerikanın istihsal nispeti yüzde 15,9, istihsal sahası yüzde 14,8, nüfus nispeti yüzde 6,6 ve istihlâk nispeti yüzde 16 dır. Sovyetlerin istihsal nispeti yüzde 11,9, istihsal sahası yüzde 15,9, nüfus nispeti yüzde 7,8 ve istihlâk nispeti yüzde 11,9 dur.

Vasati ve cenubi Amerikanın istihsal nispeti yüzde 8,8, istihsal sahası yüzde 16, nüfus nispeti yüzde 6 ve istihlâk nispeti yüzde 6,7 dir. Afrika kıtasının istihsal nispeti yüzde 3,6, istihsal sahası yüzde 22,5, nüfus nispeti yüzde 7,2 ve istihlâk nispeti yüzde 1 dir. Okyanusyanın istihsal nispeti yüzde 2,8, istihsal saması nispeti yüzde 6,4, nüfus nispeti yüzde 0.5 ve istihlâk nespeti yüzde 1 dir.

Kıtalar arasında mesaha itibarile en küçüğü Avrupa olduğu halde zirai istihsal cihetinden en başta olup nispeti yüzde 29,6 yani hemen üçte birdir. Avrupanın istihlâk nispeti Asyaya nazaran yüzde 50 fazladır. Halbuki her iki kıtanın istihsal nispetleri birbirine yakındır. Avrupa kendi istihsali ile kendi ihtiyacının yüzde 81 kısmını kapatmaktadır. Bundan zirai ihtiyacın yüzde 72 kısmını ve et ihtiyacının yüzde 90 kısmını kendi yetiştirmesi ile kapatıyor.

Bütün dünyada zirai istihsal hayvan istihsaline nispetle yüzde 16 fazladır.

Her kıtada gıda maddesi zirai istihsal, yağlı tohumlar ve sanayi ham maddeleri istihsaline nispetle daha çoktur. Bu fazla yiyecek maddesi zirai istihsalin mecmu istihsale nazaran nispeti vasati olarak yüzde 87 dir. Avrupada bu nispet yüzde 98 dir.

Sanayi ham meddelerinin umum istihsale nazaran nispeti vasati olarak yüzde 10 dur. Bu nispet Avrupada asgari olup yüzde 2,3 ve Okyanusta âzamî olup yüzde 27,6 dır. Yağlı tohumlar istihsal nispeti umum cihan istisaline nazaran yüzde 3,4 dür.

Binaenaleyh dünyada en çok gıda maddesi yetiştiren kıta Avrupadır. Bundan sonra Asya kıtası gelir. Bilâkis yağlı tohumlar istihsali cihetinden Asya kıtası başta olup bütün dünya istihsalinin yarısını temin etmektedir.

Bazı sanayi ham meddeleri Asyanın inhisarındadır. Asya çuval yapılan kenevir istihsalinin yüzde 100 kısmını, çay, kauçuk, pirinç, ipek ve soya fasulyesinin yüzde 90 kısmını ve kopranın yüzde 80 kısmını Asya verir.

Et yerine balık

Münakalât Vekâleti bol balık temini için tedbirler alıyor

Münakalât Vekâleti Su mahsulleri müdürü B. İsmail tetkikler yapmak üzere şehrimize gelmiştir. B. İsmail, buradaki tetkiklerinden sonra başlıca balık istihsal merkezlerinden bulunan İzmir, Mersin ve Samsuna gidecektir.

Münakalât Vekâleti, balık istihsal ve sarfiyatını arttırmak, mekteplerle, fabrika ve müesseselere bol miktarda ve her zaman balık yedirilmesini temin etmek için tedbirler almaktadır. Taze balık sevkıyatı İzmir, İstanbul, Samsun ve İskenderun körfezinden yapılacaktır. Vekâletin memurları bu iskelelerde teşkilât kuracak mahallî belediye ve balıkhanelerile temas ederek sevkıyatı intizam dahiline sokacaktır. Vekâlete müracaat edecek her villâyetin, balık hakkındaki isteği yerine getirilecektir. Almanyadan getirtilen 50 kadar soğuk hava tesisli vagon bu işe tahsis edilmiştir. Vagonlardan beşi Haydarpaşaya getirilmiştir.

Münakalât Vekâleti vilâyetlere bir tamim göndererek yeni kararından vilâyetleri haberdar etmiştir. Bu hususta İstanbul belediyesine de lâzım gelen tebligat yapılmıştır.

Kış aylarında et fiatlerinin yükseldiği ve istihsal mıntıkalarından zorlukla kasaplık hayvan getirtildiği malûmdur. Münakalât Vekâleti en fazla et sarfeden İstanbul ve İzmir belediyelerine müracaat ederek, birer soğuk hava deposu tesisini istemiştir. Bu depolarda fazla hayvan kesimi yapıldığı aylarda, malın az bulunduğu zamanlar için et saklanacak ve diğer taraftan et istihlâkini balıkla karşılamak için ucuz fiatle alınan taze balıklar alıkonacaktır.

Kasaplık hayvan fiatlerinin gittikçe artmakta olduğunu gören Münakalât Vekâleti, İzmir ve İstanbulda yeni tesisat vücuda getirildiği takdirde kasaplık hayvan nakliyatı bakımından kendi işlerini de hafifletmiş olacaktır.

Fındıklıda Millî emlâke ait ve eskiden saray için yiyecek maddeleri saklanan bir buzhanenin İstanbulun ihtiyacını temin edeceği ileri sürülmektedir. Belediye hiç masraf etmeden bu buzhaneden istifade edecektir.

Bu akşam İPEK sinemasında

En büyük macera filimlerinin sevimli kahramanı

WALLACE BERY

tarafından harikulâde bir surette yaratılan

KARA BULUT

Muazzam ve müthiş sahnelerle dolu büyük bir film. Diğer rollerde:

LİONEL BARRYMORE — LARİANE PAY

Numaralı koltukların erkenden aldırılması. Tel: 44289 ...

Yeni sinema mevsiminin ilk rekorunu yapan

BARBARA STANWYCK — HENRY FONDA'nın yarattığı:

MEMNU MEYVA

Aşkın en güzel romanı... İhtirasın en ateşli hikâyesi... Günahın en baş döndüren heyecanıdır...

Bu şahesr bu günden itibaren:

LÂLE Sinemasında

Büyük alkışlarla bir hafta daha gösterilecektir.

MARLENE DIETRICH'in

En son şaheseri

GECE GÜZELİ

ŞARK Yarınki GÜNÜ

Sinemasında CUMA Akşamı

Azamet ve ihtişamla başları döndürecek... Heyecan ve kin dolu sahnelerile kalpleri titretecek...

KISMET

Arabacının kızı Baş artisti HEİNRİCH GEORGE

Göz yaşlarile, hınçkırıklarla seyredilecek beşeri ihtişamların en acı istirabı....

Ehemmiyetle Dikkat nazara

Şimdiye kadar beyaz perdede eşi görülmemiş bir aşk, intikam ve heyecan dolu şaheserin Orıantal dansları

Şark Rakkasesi BAYAN ADALET ve hey'eti tarafından oynanmıştır. Numaralı yerlerinizi şimdiden aldırınız.

«LA KONGA» yıldızı

Judy Garland'ın

George Murphy

ve

Charles Wiminger

tarafından çok güzel bir tarzda yaratılan mevsimin en güzel

MUZİKAL ve DRAMATİK

KUÇUK NELLİE

şaheserinin herkes tarafından görülüp dinlenmesi ve takdirle alkışlanmasını temin için

SARAY

Sinemasında

Birkaç gün daha

gösterilecektir. Henüz görmiyenler ve tekrar görmek istiyenler için yegâne fırsat.

İstanbul Belediyesi

ŞEHİR TİYATROLARI

Bu akşam

Saat 20,30 da Dram kısmı

KIŞ MASALI

Yazan: W. Shakespeare

Türkçesi: Mefharet Ersin

Komedi kısmı — YALANCI. Yazan: Carlo Goldoni. Türkçesi: S. Moray

Feride Mutlu ile Naim Dosdoğru

evlendiler

28.9.942

Apartıman sahipleri!

Boş dairelerinize iyi kiracı bulmak için «AKŞAM» ın KÜÇÜK İLÂNLARI ndan istifade ediniz

Şubeye davet

E. önü yerli As. Ş. den:

Veteriner Yd. Tğm. Mehmet Arif oğlu (3133) kayıt No lu Halidin 11832 sayı ile Eminönü yerli As. şubesine müracaatı.

Zayi — İstanbul fen fakültesinin F.K.B kısmından 4873 sayılı şebeke ve hüviyetimi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Celâl Açıkgöz

Yüksek mühendis mektebi müdürlüğünden:

Giriş müsbaka imtihanları 5 Birinciteşrinde riyaziye, 6 Birinciteşrinde fizik ve kimya, 7 birinciteşrinde dil derslerinden yapılacaktır. (169)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (110,000) lira olan 1000 M3 çam veya köknar kereste 15/10/42 perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında toplanan merkez 9 uncu komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (6750) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar adı geçen komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (1) lira mukabilinde Ankarada Merkez ve Haydarpaşa veznelerinden temin olunur. (207)

İstanbul Liseler Alım Satım komisyonu reisliğinden

Cinsi	Fiyatı Kr.	Mikdarı Kilo
Dağlıç eti	145	24000
Karaman eti	135	34500
Sığır eti	125	21500

Komisyonumuza bağlı Altı yatılı lisenin 1942 1 inci Kânun sonuna kadar ihtiyaçları olan yukarıda yazılı etlerinin 29/IX/1942 gününde kapalı zarf usulile yapılan eksiltmesinde teklif olunan fiyatlar yüksek görüldüpazarlıkla yapılacak eksiltmesinde uygun fiyat verenlere ihalesi icra edilgünden bir ay pazarlığa bırakılmıştır. Ve 5/X/1942 pazartesi saat 15,30 da leceğinden isteklilerin kanuni vesikalarile birlikte komisyona gelmeleri. Şartname Galatasaray lisesindedir. (283)

Bursa Ziraat mektebi müdürlüğünden:

Mektebimiz 942 - 943 ders yılına kayıt ve kabul için yapılan müsabaka neticesinde aşağıda adları ve soy adları yazılı 41 namzet seçilmiştir. Derslere 1 birinciteşrinde başlanacağından seçilen talebenin nümunesine uygun kefaletname ve lüzumlu eşya ile birlikte mektebe gelmeleri ilân olunur.

SEÇİLEN NAMZETLER ŞUNLARDIR:

Sami Gülban, Naci Artun, Eyüp Karaahmet, Hikmet Zenginginet, Süleyman Saat, Mustafa Vardar, Halil Keçeci, Cemal Akıncıbaşı, Mümtaz Aksoy, Kemal Ökter, Rıfat Ulu, Ali Batı, Mustafa Önder, Lûtfü Buhurcu, Cavit Kiper, Mehmet Bilîyül, Mahmut Güldağ, Kemal Papara, Necati Mutlu, Hilmi Ülkü, Mehmet Büke, Niyazi Öztütüncü, Mehmet Özlü, İbrahim Hepsoy, Adnan Naci Nurtan, Yaşar Gürses, Lâmi Güven, Ömer Azeloğlu, Abdürrahman Elhan, Tahsin Gümüş, Mehmet Omurca, Nazım Öz, Ahmet Gümüş, Nuri Argımak, Mehmet Ayazadam, Kemal İnal, Haydar Mısırcı, İbrahim Yüceyılmaz, Galip Aksoy, Murat Dağlı, Rıza Dinçer. (300)

Belediye sular idaresinden:

1 — Osmanbey - Maçka arasında Rumeli ve Teşvikiye caddeleri imtidadınca takriben (3200) M3 Tranşe hafredilecektir.

2 — Bu işe ait şartname idaremiz levazım dairesinden alınacaktır.

3 — Evvelce teklif edilen fiatler yüksek görüldüğünden dolayı tekrar ilânına lüzum görülen bu hafriyat işi pazarlıkla ihale edileceğinden hafriyatı üzerine almak isteyenlerin 7/10/942 çarşamba günü saat 14 de Taksim Sıraservilerdeki idare merkezinde hazır bulunmaları. (296)

Yüksek Mühendis mektebi müdürlüğünden:

Askerlik dersi ikmal imtihanlarının 10/10/942 tarihinde yapılacağı alâkadar talebeye ilân olunur. (170)

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

İstanbul Şehir Hatları için verilmiş olan 1941 - 942 senesine mahsus talebe hüviyet varakaları 1. Birinciteşrin. 942 tarihinden itibaren tebdil edilmeğe başlanacağı ve geçen sene verilmiş olan talebe hüviyet varakalarının da 15. Birinciteşrin. 942 tarihinden sonra hükmü kalmıyacağı ilân olunur. (298)

Londradan Türkçe Neşriyat

B. B. C., İngiltere radyosu günde dört Türkçe neşriyat yapmaktadır, ve saatları ile dalga uzunlukları şunlardır:

SAAT	DALGA UZUNLUĞU
	Metre
08.15 ten 08.30 a kadar	40.98 ve 42.11
12.30 dan 12.45 e kadar	19.60
15.15 ten 15.30 a kadar	19.60
15.45 ten 20.00 e kadar	31.32 ve 24.92

Beyazıdda MARMARA sineması üstünde

Marmara Gazinosu

Buzlu kapalı şişe bira, İnhisar şarabı, halis kahve, alakart yemek ve tabldot, mükemmel servis.

Marmara ve Adaların manzaralarını açık daraça ve kapalı salonlarında seyredilebilen ve hoş bir vakit geçirilen aile gazinosudur.

Bor mal müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Bor hükûmet konağı tamiratı olup (16764) lira (32) kuruş bedeli keşifliidir.

2 — Bu işe ait evrak ve şartnameler şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık işleri Genel şartnamesi,

D — Yapı işleri umumi, fenni şartnamesi,

E — Hususi şartname,

F — Keşif cedveli, silsilei fiat cedveli, metraj cedveli ve sair evrak.

İsteyenler bu şartname ve evrakı bedelsiz olarak Niğde Nafıa ve Bor malmüdürlüklerinde görebilirler.

3 — Eksiltme 8/10/942 tarihinde perşembe günü saat 16 da Bor hükûmet binası dahilinde toplanan eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1257) lira (32) kuruş muvakkat teminat vermesi lâzımdır.

6 — İsteklinin eksiltme gününden en az üç gün evvel Niğde vilâyetine müracaat ederek ibraz edecekleri malî ve fenni referans mukabili Niğde Vilâyet ehliyet vesikası komisyonundan alacakları eksiltmeye iştirâk vesikasını ibraz etmeleri şarttır.

Teklif mektupları yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (10319)

İstanbul telefon müdürlüğünden:

İstanbulda Aksarayda yaptırılacak 116949.86 lira keşif bedelli telefon santral binası inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 9/10/942 tarihine müsadif cuma günü saat 15 te İstanbul Tahtakaledeki merkez binamızda toplanacak olan alım satım komisyonu huzurunda yapılacaktır. Bu işe ait mukavele eksiltme Bayındırlık işleri genel hususi ve fenni şartnameleri, proje, keşif hulâsasile diğer evrak 585 kuruş mukabili her gün Levazım dairemizden alınabilir. Muvakkat teminat 7097.49 liradır. İsteklilerin teklif mektupları ve en az yüz bin liralık buna benzer bir bina inşa ettiklerine dair vesika ve Ticaret odası vesikasını havi kapalı zarflarını mezkûr tarihte saat 14 e kadar Satın alma komisyonuna vermeleri lâzımdır. (10215)

İstanbul Jandarma satınalma komisyonundan:

Miktarı Adet	Cinsi	Tahmin fiatı Kuruş	Teminatı Lira K.
500	Kayış yular başlığı	460	217 50
300	Tasma	200	

Miktarı ile cinsi ve bir adedinin fiatı ve ilk teminatı yukarıda yazılı iki kalem hayvan malzemesi 2/10/942 cuma günü saat 15 te İstanbul Taksimde Jandarma Sa. Al. Komisyonumuzda açık eksiltme ile alınacaktır. Nümuneler her gün komisyonumuzda görülür. Şartname parasız alınır. İsteklilerin eksiltme vaktinde kanunen ibrazı icabeden vesikaları ve teminat mektup veya makbuzlarile komisyonumuza gelmeleri. (10063)

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Ankara Belediye buz fabrikasında mevcut ve gazoz imaline mahsus makine ve âlât ve edevat on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli «2456» lira «20» kuruştur.

3 — Teminatı «184» lira «22» kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 9/10/942 cuma günü saat 10.30 da Belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8165) (10276)

HER TELDEN

61 muharrir

Hocam ve Basın Birliği İstanbul mıntakası reisi Hakkı Tarık Us bir «Muharrirler jubilesi» hazırlıyor. 61 muharririn 50 senelik meslek hayatı yakında büyük merasimle kutlanacakmış. Sayın üstat Hakkı Tarık Us bu 61 muharriri tamam bir buçuk sene araya araya, uğraşa uğraşa bulup meydana çıkarmış ve her gazetede bir beyanname şeklinde neşrettiği yazısında da arkadaşlarına ve okuyucularına soruyor:

«Acaba daha da var mı?..»

Ellinci meslek yılını doldurmuş 60 muharrir!!.. Bilmem meslek ölçüsünü bu kadar geniş tutmağa hakkımız var mı?... 50 sene önce meselâ 20 yaşında iken «tecrübei kalemiye» nevinden üç dört satır yazı yazmış ve sonra bu gençlik hevesi hattâ «manasız bir çocukluk jesti» bularak kendini başka sahalara vermiş pek çok insan bulabiliriz.

Sonra 50 senelik muharrir bir buçuk yıl aranır mı?.. Çünkü muharrir en gözönünde çalışan,daima halkın karşısında bulunan adamdır. Muhakkak ki büyüklere hürmet göstermek en güzel jesttir. Fakat bunun ölçüsü vardır. Ve ölçüyü alabildiğine geniş tutmak o mesleğin hakiki eskilerine karşı bir hürmetsizlik olur kanaatindeyiz...

Muharrirliğin bir meslek haline gelmesi için didinip duruyoruz. Fakat böyle hareket edersek hedefe yakınlaşmak şöyle dursun, bundan gittikçe uzakalşırız.

«Lonca yapalım» demiyoruz. Bütün genç istidatlara kapılarımız açıktır. Fakat bırakalım bunca senedir kahrını çektiğimiz şu iş bir meslek haline girsin canım...

Hikmet Feridun Es

DÜNYADA NELER OLDU NELER OLUYOR

Iki lokomotif bir şehri aydınlatıyor

Fas'ta Ucda şehri elektrikle aydınlatılmağa başlamıştır. Bu şehir, memleketin diğer kısımlarından geniş bir çölle ayrılmıştır. Civarda kömür madeni, petrol membaı da yoktur. On sene evvel burada küçük bir elektrik merkezi kurulmuş, Diesel motörlerile kasabaya elektrik cereyanı verilmişti. Harb çıkınca mazot bulunamadığından fabrika durmuştur. Bunun üzerine şehir bir müddet elektriksiz kalmıştır. Fakat şimendifer hattı mühendisleri bu derde çare bulmuşlardır. Bunlar eski ve işe yaramıyan iki lokomotifi Ucdaya getirmişler, bunları elektrik santralı gibi kullanmağa başlamışlardır. İki lokomotiften alınan cereyan şehri aydınlatmaktadır.

Balık yerine altın avlanılıyormuş

Bir zamanlar Çinin merkezi olan Pekin şehrinde İmparatorun kışlık sarayında içi nadide balıklarla dolu bir göl vardı. Japonlar Pekin şehrine girdikten sonra bu gölde balık avlamak hakkını 30 bin lira kadar tutan bir para mukabilinde bir Çinliye satmışlardır. Çinli senelerdenberi burada balık avlamaktadır. Fakat tutulan balıkları satmağa pek ehemmiyet vermiyordu.

Buna rağmen bankada hesabının kabarması Japonları çok alâkadar etmiş ve bunlar tahkikata başlamışlardır. Uzun süren tahkikat neticesinde şu nokta anlaşılmıştır: Gölde balık avı müzayedeye çıkarıldığı zaman kurnaz bir Çinli, Çinlilerin asırlarca müddet buraya gelip imparatora sadakatlerini göstermek üzere göle en nadide balıkları attıklarını ve hürmetlerine delil olarak altın bir halkaya isimlerini yazdırarak balığın kuyruğuna bağladıklarını düşünmüş, gölde balık değil bu altın halkaları avlamak daha kârlı olacağını düşünmüştür. Filhakika Çinli senelerce balık avı namı altında gölden altın çıkarmıştır.

Ingilterede köpekler hizmete çağırılıyor

İngilterede bütün köpekler hizmete alınmaktadır. Ellerinde büyük çoban, kurt köpekleri bulunanlar bunları hükûmete teslim etmeğe çağrılmışlardır. Köpekler hususi kamplarda, müdafaa işlerinde hizmet edebilmeleri için çalıştırılacaklardır.

Şimdiden bir çok köpekler hava meydanlarında bekçilik ediyor. Bunlar vazifelerini çok iyi yapıyorlar. Her hangi bir yabancıyı buralara yanaştırmadıkları gibi uzaktan mevcudiyetlerini haber veriyorlar. Bir çok köpekler de orduda posta hizmetinde, telefon hattı uzatmak işlerinde kullanılıyorlar. Köpekler telefon hattının bozulduğu yeri ve gaz kaçan mahalleri bulmakta büyük kabiliyet gösteriyorlar.

24 saatlik gıda

Bir insanın yaşayabilmesi için günde 2700 kaloriye ihtiyaçı vardır. Bu kaloriyi yalnız patates yiyerek temin etmek için günde 3 kilo patates lâzımdır. Günde 4 kilo bezelye, beş kilo elma, yahut bir kilo iyi pişmiş ekmek (tabii muharebeden evvelki ekmek) yiyerek aynı kalori temin edilebilir.

Mamafih bu gıda kâfi değildi. Yağlı madde de lâzımdır. Bunu da tereyağ, peynir, içyağ gibi şeylerden temin edebilir. Hem kalori, hem yakacak maddesi, hem vitamin temin eden ideal gıda maddesi süttür. Günde kremi alınmamış 4 litre süt bir insanı beslemeğe tamamen yeter.

Çamaşır yıkamak için yeni bir usul

Viyana ev işleri enstitüsünde yapılan tecrübelere göre patates haşlanan su içinde kaynatılan çamaşırlar, sabuna ihtiyaç kalmadan temizlenmekte, bembeyaz olmaktadır. Harb içinde bulunan memleketlerde sabun hemen hemen mevcut olmadığından bu keşif büyük ehemmiyetle karşılanmıştır. Yalnız şimdi çamaşır yıkayacak derecede bol su temini için çok miktarda patates tedarik etmek lâzım geliyor.!

İnsan biçiminde, dört ayaklı balık

Harbden evvel Danimarkalı bir ilim heyeti, Groenlând'a giderek ilmî araştırmalar, tetkikler yapmıştır. Heyet, memleketine dönerken taş olmuş zengin hayvan koleksiyonları getirmiştir. Sandığın birinde, insan şeklinde ve dört ayaklı taş olmuş bir balık bulunmaktadır. Bu balık, buz altında 100 metre derinlikte bulunmuştur ve 100 milyon sene evvel yaşamıştır.

Başlangıçtan Tanzimata kadar

TÜRK EDEBİYATI TARİHİ

Lise: II

Hıfzı Tevfik GÜNENSAY — Nihad Sami BANARLI

Maarif Vekilliğinin 27/11/941 tarih ve 86/100, 26 sayılı kararile Liselerin 10 uncu sınıflarında okutulması kabul ve okullara tamim edilen bu kitabın 2 nci baskısı çıkmıştır. Fiatı 100 kuruş.

REMZİ KİTABEVİ

Askerlik Bahisleri

Avrupa için harb en felâketli şeklini alıyor: Müzminleşiyor

Yazan: M. Şevki Yazman

Stalingrad düşer veya düşmez, Volga tamamen kesilir veya kesilmez şimdiki savaşın ehemmiyetli noktası bu değildir. Ehemmiyetli olan nokta Alman saldırımının ve ilerleyişinin artık âzamî noktasına vardığıdır. Filhakika Stalingrad tabii bir istihkâm manzarası almıştır, burada adım adım ilerlemekten başka çare yoktur. Alman kudreti eski çok üstün vasfını muhafaza etmiş olsaydı bu sahada yine kuvvet bırakır, geçmekte olan kıymetli zamanı ziyaa uğratmadan diğer bir yerde, Sovyet esas kuvvetlerini çevirecek bir sahada taarruza geçerdi. Bu olamadığına göre Almanlar da bu eski üstünlüğe ve kâfi ihtiyata malik değil demektirler. Yeter derecede ihtiyat olmayınca da yokedici taarruz kabil değildir. Bu muharebelerde en mühim nokta bu olayın tesbitidir.

Bu ihtiyat azlığı o derecededir ki Sovyetlerin en fena şartlarla ters cephe ile ve üslerinden çok uzaklaşmış, irtibatı kesilmiş bulunarak harbettikleri Kafkasyada bile Alman ilerleyişi adım adım olmaktan kurtulamıyor. Orada dahi çok bariz Alman üstünlüğü görülemiyor.

Bunun sebebini anlamak güç değildir. Evvelâ Almanlar çok yayılmışlardır. Bundan daha mühim olarak Sovyetler Alman ilerlemesinin belkemiğini teşkil eden zırhlı birliklere karşı harbetmeği ve bunlara karşı lâzımgelen silâhı tedarik etmeyi bilmişlerdir. Geçen cihan harbi canlının ilerlemesini tamamen önleyen makineli tüfek ve küçük çaplı top sayesinde nasıl mevzi harbi bataklığına saplanmışsa, tankın durdurulmasını mümkün kılan hafif fakat yeter kudrette ve çok sayıda topun çıktığı zamanda 1939 - 42 yıldırım harblerinin de sona ereceğine biz çoktan kani bulunuyorduk. Şimdi bu top hem de kâfi miktarda temin edilmiştir.

Dikkat edilirse her taarruzu müteakip iki taraf da evvelâ ne kadar tank tahribettiklerini bildiriyorlar. Ve bir yerin tahkiminden bahsederken de evvelâ mayn tarlaları, tanksavar toplar veya hendeklerden bahsediyorlar. Bu şartlar altında artık tanklar ilk zamanlardaki kırıp geçici rollerini oynıyamıyorlar. Her tarafta ve hattâ Kafkasyada bile vaziyet bu şekilde tecelli ediyor.

Netice olarak şu görünüyor ki; stratejik vaziyet dolayısile Alman ilerlemesi için henüz bir dereceye kadar müsait görünen Kafkasya'dan başka yerlerde Almanların eski tempoda zaferler ve ilerlemeler kaydetmesi hemen de gayri kabildir. Stalingradda bu kadar inatçı mukavemetler gösteren, bu kadar çetin muharebeler veren. Kızılordu diğer yerlerde çökertilemiyeceği gibi Stalingradın alınması ve Volganın tamamen kesilmesile de «zararsız» hale getirilemez. Stalingraddan Leningrada kadar devam eden hat aşağı yukarı yüksek Alman tazyikının varabileceği son hat olarak görünüyor.

Buna karşılık Sovyetlerin de Almanları bu hattan geri atacakları pek düşünülemez. Voronez'den yukarıdaki kısım geçen kış Sovyet saldırımlarını önleyen hattır. Bu sene tabii daha ziyade tahkim ve takviye edilmiştir. Voronez'den Stalingrada ve oradan Astrakan'a kadar devam eden saha ise Don'a ve Volgaya dayandığından Almanlar tarafından da kolaylıkla tutulup müdafaa edilebilir. Nehirlerin donduğu kış zamanında da her iki tarafın hareketleri ancak mahdut sahalara, demiryol boylarına inhisar ettiğinden müdafaa kolay oluyor.

Hülâsa şimdiki hat üzerinde ne bir tarafın ne de diğer tarafın mühim terakkiler elde etmesi beklenemez. Diğer bir tabirle harb müzminleşmiş bulunuyor. Bundan sonraki faaliyet daha ziyade cephede yüz binleri bir anda yutan mevzi savaşlarile cephe gerisinde bütün Avrupanın felâket ve sefaletini günden güne arttıracak olan hava harblerine inhisar edecektir, Avrupanın alın yazısı böyle görünüyor.

İki taraftan birisinin bu muvazeneyi altüst edecek bir yardım görmesi, yeni bir müttefik kazanması varit değildir. İki taraftan birisinin dahilî bir darbe ile çökeceğini düşünmek de yanlıştır. Bu yetişmiş milletlerden hiç birisi kendi ipini kendi elile çekemez. Anglo Saksonların müdahalesi tehlikeli deniz nakliyatı yüzünden şüpheli ve daima mahdud kalmaya mahkûmdur. Zaten onların da acele ettiklerini belirten hiç bir sözleri ve mecburiyetleri yoktur. Bu şerait altında Avrupaya uzun ve müzmin bir harb kanadını germiş bulunuyor.

Bu harbi kim kazanacak? Bu henüz meçhul bulunuyor amma, bu harbde varını yoğunu, pazarını ve müstemlekesini, prestijini ve teknik üstünlüğünü peşin olarak kaybetmiş bir yer var: Avrupa. Bu artık taayyün etmiştir.

Harb içinde Amerika

Henüz mahrumiyet yoktur, fakat herkes eskisinden ziyade ciddileşmiştir

Journal de Genève gazetesinin Nevyork muhabiri bildiriyor: Söz ve toplantı serbestliği, açık yerlerde yapılan umumi toplantılar ve halkın fikrini anlamak için tatbik edilen yeni metotlar sayesinde Amerikan halkının durumu hakkında hakiki bir fikir edinmek kabildir.

Gallup enstitüsü tarafından yapılan bir araştırmaya göre 1941 senesi ağustosunda Amerikan milleti, Rus mukavemetinin doğurduğu tesir altında Almanyaya karşı harbe girmek fikrini benimsemiştir. Amerikalılar, kendilerini derin bir surette yaralıyan Pearl Harbour baskınından sonra ise sabırsız bir savaşçı durumunu almışlardır.

Bugün gazete idarehanelerine her yaştan ve her cinsten kimseler tarafından mektuplar yağmaktadır. Bunlar, mektuplarında: «Harb işlerine nasıl faydalı olacaklarını» sormakta ve hükûmetin, yardımlarını istememiş olmasından dolayı teessüf etmektedirler.

İntizar vaziyeti, öyle bir gerginlik doğuruyor ki, en küçük çarpışma, Amerikalıların küçük bir muvaffakiyeti, önemi ile mütenasip olmıyan yankılar uyandırmakta, bu maceraların kahramanları «Tokyoyu bombardıman etmiş olan adam» gibi omuzlar üzerinde taşınmaktadır.

Halk, dünyayı dolaşan aşırı iyimserlik ve aşırı kötümserlik cereyanlarına kolaylıkla kapılmaktadır. Halkın azim ve kararı pek büyük, emniyet ve itimadı ekseriya gurur ile karışık olduğu için bir uzlaşma fikri asla akıldan bile geçirilmemektedir.

İstihsalât Nazırı Donald Nelson Amerikan kongresinde, Amerikan harb istihsalâtının 1941 senesindenberi üç misli arttığını açığa vurduğu zaman muzaffer bir seferden dönen galib bir başkomutan gibi kutlanmıştır.

Amerikalılar, hâlâ ezici bir hava üstünlüğü sayesinde kendilerince bu kadar kıymetli olan yaşama tarzlarını, özel hürriyetlerini ve kurullarını muhafaza edeceklerini düşünüyorlar. Bu bağlılık, nazarî değildir, derin bir ihtiyacın mahsulüdür.

Bir Amerikalı, Avrupa hakkında ne işitir ve ne duyarsa midesini bulandırır. Orta halli Amerikalılar, hiç bir zaman arsulusal siyasetin teferruatını kavramamışlardır. Fakat emniyet hisleri yaralandıktan sonra bütün harb bölgelerinde cereyan eden askeri hareketleri ve diplomatik görüşmeleri pek büyük bir dikkatle takibediyorlar. Amerikalıların haber alma vasıtaları arasında radyo spikerleri pek büyük rol oynuyorlar. Halkın en çok beğendiği sözcü, muhakkak B. Roosevelt'in ta kendisidir.

Gallup enstitüsünün tahminlerine göre Pearl Harbour baskınından sonra B. Rooseveltin taraftarları yüzde (84) e fırlamış ve nihayet yüzde 78 de karar kılmıştır.

B. Churchill'in Amerikalılar arasındaki rağbet ve muhabbet derecesi de yüzde 78 dir.

Birleşik Amerikada millî birlik hasıl olmuştur. İlk defa olarak ticaret odası, fabrikatör birliği, Amerikan iş federasyonu ile fabrikatörler organizasyonları kongresi mümessilleri, hep birlikte 23 temmuzda B. Roosevelt tarafından kabul edilmişlerdir. Bu, şimdiye kadar görülmemiş bir birlik manzarası teşkil eder.

Bundan Amerikalıların şahsî fedakârlıklara katlanmak hususundaki kesin azim ve kararları anlaşılır. Yapılan sondajlar, büyük ekseriyetin, seferber edilmemiş olan bütün erkek ve kadınların hizmete alınmaları, bütün istihsallerini silâhlanmaya tahsis etmiyecek olan bütün endüstrilerin devletleştirilmesi, bütün grevlerin seferber edilmesi, tam ve mutlak tevzi vesikası usulünün tatbiki fikrini kabul etmekte bulunduğunu gösterir.

Bugün aileler, henüz mahrumiyetlere uğramamışlardır. Yaşama seviyesi, İngiltere ve Almanyadakinden çok yüksektir. 1914 senesindenberi, ücretler yüzde 115 arttığı halde hayat pahalılığı yalnız yüzde kırka varmıştır. Ücretler, harb başlıyalıdanberi yüzde 48 nispetinde arttırılmıştır.

Amerikada hayat, sulh zamanındaki gibi devam ediyor. Harici manzara, yalnız askeri merkezlerde yahut ta harb endüstrisinin fevkalâde geliştiği fabrikalarda değişmiştir.

Muhakkak olan bir şey varsa, Amerikalıların yürekten kopan kahkahaları Nevyorkta daha nadir oluyor. Delikanlıların askere alınması aileleri tarafından vakar ve ciddiyetle karşılanıyor, Amerikanın diğer bir hususiyeti de askerlik hayatının Avrupada olduğu gibi sivil hayat ile tam bir surette alâkanın kesilmesini gerektirmemesidir. Muvakkat bir zaman meslek değiştiriliyor.

Amerikan askeri, büyük bir konforla iskân ve iaşe edilmekte ve garipsememesi için askerlikte kendi sanat ve mesleğine uygun hizmetler istenmektedir.

Askeri kamplarda bulunan mağazalar, iyi bir surette cihazlandırılmıştır. Husust bir birlik, kura efradını eğlendirmek için 30 milyon dolar, yani Türk parasile 40 milyon liraya yakın para toplamıştır. Her hafta süvareler ve balolar tertip edilmekte ve civardaki bütün genç kadınlar bunlara iştirâk eylemekte ve yeni dostluklar kurulmaktadır.

Bundan dolayı akşamları bütün Amerikanın manzarası sulh zamanındakinden daha canlıdır. Şunu da unutmamak lâzımdır ki, evlenmemiş olan bir Amerikan eri ayda 50 dolar (takriben altmış lira) aylık almakta, bundan da lokantaların, kıraathanelerin, sinema ve otellerin işleri artmaktadır. Evlenme adedi fevkalâde artmıştır.

Harb, diğer sahalarda da tesirini göstermektedir. Meselâ Nevyorktaki Columbia üniversitesi, yaz sömestrelerinin en hararetlisini geçirmiştir. Nevyorkun büyük musiki stadında akşamları, her ırk ve cinsten binlerce insan, açık havada verilen konserleri dinliyor. Bütün bu haller, harb içindeki Amerikanın çehresini gösterir.

AKŞAM

Abone bedeli

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	»

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 Müdür: 20497

Ramazan 20 — Hızır 149

S. İm. Gü. Öğ. İki. Ak. Yat.
E. 10,25 12,02 6,11 9,29 12,00 1,31
Va. 5,18 6,57 13,04 16,22 18,52 20,25

İdarehane Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13.

İSTANBUL HAYATI

Küçük âşıklar

Gülhane parkının çalılarla sarılı kargacık burgacık patikaları, kuytu köşeleri yine birer aşk yuvası oldu. Ağaçlar arasından boğuk bir ses duyuluyor.

— Guguuk.. guguk, guguuk..

Tâ derinlerden bir cıvıltı cevap veriyor.

— Gugugugguk...

Karşılıklı guguklamalar gittikçe biribirine yaklaşıyor ve nihayet başbaşa geliyorlar.

— Bonjur Mini — Münevverin modaya uydurulmuş şekli olacak —.

— Bonjur da değil, hiç bir şey de.. dargınım ben sana..

— Ne yaptım da darıldın?.

— Ne olacak. Ben iki saat izin almak için annemi kandırıncaya kadar akla karayı seçtim. Sonra da burada saatlerce küçük bayın yolunu bekliyorum. İşte bak, sana son defa yemin ediyorum. Vallahi de, billâhi de bir daha gelmiyeceğim..

Saçları ensesine yumak gibi yığılmış, tepesi ondüleli delikanlının ayva tüyü Duğlas bıyıkları titriyor:

— Şey, Miniciğim. Vallahi şey.. hani bugün dondurma yemeğe gidecektik ya. İşte onun için geciktim. Para alacaktım da babamı bekledim..

Kıvırcık saçlı Mini mavi gözlerini yere dikerek minimini ayaklarile tavuk gibi eşiniyor, mırıldanıyor:

— Hani ya, biz nişanlanacaktık?..

Delikanlı yine telâşa düşüyor:

— Şey, Miniciğim. Vallahi dün akşam anneme söyledim. Bir saat da ağladım. Amma şey ediyor. Mektebini bitir de öyle, diyor. Şimdi bak. Ben geçen sene döndüm amma, bu sene muhakkak geçeceğim. Eğer riyaziyeyi atlatırsam gelecek sene dokuzuncu sınıftayım. İnşallah bir aksilik olmazsa üç sene sonra liseyi bitiriyorum. Ondan sonra da elbet bir şey olur..

Delikanlı hesabını pek kestirme tutuyor amma, Mini'nin tahammülü yok. Asabileşerek itiraz ediyor:

— A, vallahi bekliyemem. Bak, bizim evin karşısındaki çocuk son sınıfta. Eğer sen böyle bekleteceksen ben de onunla konuşurum..

Bal kavanozunun dışında dolaşan sinekler gibi evlilik çemberinin kenarında oynaşan küçük âşıklar gittikçe asabileşerek münakaşaya devam ediyorlar.

C. R

Şişlide sinek bolluğu

Bostanlara akan lâğımları kapatmak bir zarurettir

Aldığımız müteaddit mektuplar İstanbulun sivrisinek ve karasinekten en şikâyetçi semtlerinden birinin de Şişli olduğunda şüphe bırakmıyor. Tramvay meydanı ve Büyükdere caddesinin başlangıcındaki evlerde, ora halkının «Sinekli bostan» ismini verdikleri bostanlardan hücum eden sivri ve karasineklerin şerlerinden korunmak için pencerelere gerilen tel örgüler kifayet etmemektedir. Geceleri cibinlik altında dahi uyunmadığına işaret ediliyor.

Bu semtte sineklerin bu kadar fazla olmasının sebebi meçhul değildir. Civardaki üç hastane ile iki mektebin ve aşağı yukarı 170 evin lâğımları hep bu bostanlara açık olarak akmakta, üstelik bostanın mahsulâtı bu mülevves sularla sulanmaktadır. Bostan bu yüzden sinek membaı halindedir. Lâğımı kapatarak üç beş yüz metre aşağıya indirmek semti sinek belâsından kurtarmanın tek çaresidir. Fakat şimdiye kadar yapılan müteaddit müracaatlar hiç bir netice vermemiştir.

Belediyenin lâğımı kapatmak için girişeceği teşebbüse halkın da memnuniyetle iştirâk edeceğini zannediyoruz. Şehrin bu semtinin rahatını ve sıhhatini tehdit eden bu lağımların kapanması işinin Belediye için ihmal edilmez bir vazife olduğu şüphesizdir.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

MEKTUP

Genç adam ılık çalarak bavulunu hazırlıyordu. Lâcivert pijamasını ve gömleklerini yerleştirirken Sabahat ile geçireceği günleri düşünüyordu. Daha şimdiden saadetin ılık havası içinde idi. Uzaklara gideceklerdi. Şehirden ve kalabalıktan kilometrelerce ötede bir dağ otelinde masal gibi günler ve rüyaya benziyen geceler geçireceklerdi.

Dolmağa başlıyan bavula bir şişe kolonya sıkıştırmağa çalışırken sokak kapısı çalındı. Muhakkak Sabahatti. Demek sözleştikleri vakitten erken gelmişti.

Koştu. Kapıyı açtı. Fakat gelen Sabahat değildi. Kasketi çarpılmış bir çocuk elindeki mektubu ona uzattı:

— Size bu.. dedi ve bir şey söylemeden koşarak uzaklaştı.

Delikonlı mektubu aldı. Açtı. Evvelâ imzaya baktı ve şaşırdı. Sabahattendi.

Okumağa başladı.

«Sevgili dostum.

Mektubumu alınca ne kadar şaşıracağını ve belki de benim çıldırdığıma hükmedeceğini bilmiyor değilim.

Daha evvelki güne kadar etrafında tatlı hayaller kurduğumuz «Dağ başındaki otel» e ne yazık ki artık gidemiyeceğim. Bunu okurken menekşe renkindeki gözlerinin hayret ifadelerile dolduğunu görür gibiyim... Evet aziz dostum, buna ne kadar şaşsan haklısın... Çünkü bu satırları yazan kadın daha iki gün evvel sana:

— Dağ tepesindeki otelde elektrik yoktur... Bavullarımıza birkaç mum koysak fena olmaz sevgilim!..

Diyen kadındır.

O halde ne oldu?.. Bu değişiklik neden?.. Şimdi sana onu anlatacağım...

Benim iki hüviyetli insan olduğumu henüz bilmiyorsun. Evet ben iki türlü insanım... Sen beni şimdiye kadar yalnız bir tek cephemle tanıdın..

Bembeyaz saçlarım olmasına rağmen henüz gençtim. Neşeli bir kadındım da... Seninle karşılaştığımız zaman kendimi bir macera rüzgârına kaptıracağımı hiç zannetmiyordum bile... Lâkin sen o kadar gençlik çılgınlıkları ile dolu idin ki bütün hesaplarım altüst oldu. Malûm ya, çılgınlık saridir. Lâkin tanıştığımız zamanı, hangi mevsimde olduğumuzu hatırlamanı rica ederim. Yaz başlangıcı idi değil mi?.. Buraya bir mim koy... Evet mayıs sonlarında idik. Haziran seni mütemadiyen üzmekle, temmuz seni mütemadiyen dinlemekle geçti. Ağustosta şehir dışına uzun gezintiler yaptık. Nihayet eylûl geldi. Ve karar verdik. O keçi yollarından çıkılan ve katır tırnakları, deve dikenleri arasından geçilerek gidilen dağ başındaki otelde insanların erişmesi mümkün olan saadetin en büyüğünü yaşıyacaktık. Programlar yaptık. Hayaller kurduk. Son buluştuğumuz güneşli güne kadar dağ başındaki oteli ne anlatılmaz bir heyecanla düşündüğümü bilemezsin dostum...

Fakat dün sabah yatağımdan kalkarken dehşetli bir hayal yıkımına uğradım. Çünkü yataktan kalkan bir gün evvelki genç kadın değildi. O gitmişti. Yerine ikinci hüviyetim, ikinci bir kadın gelmişti!..

Evet sevgili genç adam!.. Ben dört beş senedenberi yazın başka, kışın tamamile ayrı bir kadın oluyorum!.. Bütün bir yaz «güneşli günlerin kadını», genç bir kadın olarak dolaşıyorum... Fakat ilk şiddetli yağmurlarla beraber o genç kadın bilinmiyen bir diyara gidiyor. Ve sokakta seller akarken, iri taneler camları döğerken içeride ak saçlı, romatizmalı bir kadın ılık yaz akşamlarını, sıcak haziran gecelerini düşünüyor. O artık bir ihtiyardır!.. Bir günde ihtiyarlamıştır. Tıpkı bir anda renk değiştiren buklemun gibi!..

Onun romatizmaları hakikaten müthiştir. Ve geniş koltuğunun içinde bütün bir kış roman okur, yün örer... Ve düşünür. Yazı, bir temmuz akşamında Moda koyunu, bir ağustos gününde Suadiyeyi, bir mayıs sonu sabahında Adaları düşünür...

Sonra günler geçer, haftalar ve aylar geçer... Havalar ısınmağa başlar, güneş sık sık odanın penceresinden uzanıp onun geniş koltuğuna kadar gelir... Vücudunu ve dizlerini ısıtır..

Kadın yavaş yavaş kalkar. Evvelâ odanın içinde dolaşır. Ertesi günü evde gezinir. Birkaç gün sonra pencereyi açar... Ooooh... Temiz hava!. Bütün bir kış ihmal ettiği giyinişine bir çeki düzen vermeğe başlar. Âdeta canlanır. Tıpkı yazın «haşeratın uyanması» gibi kendisinde taze bir benlik hisseder.. Ve gençleşir.

Daha sonra sokağa çıkar, kırlara koşar. Ve sanki bütün bir kışı bir kanape içinde geçirmenin tekmil acısını çıkarmak, onu telâfi etmek isini çıkarmak, onu telâfi etmek is-Mümkün olduğu kadar gezer...

Yazla beraber eski genç kadın tekrar doğmuştur... Lâkin gene eylûl sonu... İlk ve şiddetli yağmurlar... Dünyanın en muntazam memuru gibi hiç şaşmadan gelip kapısını çalan diz, sırt ve bacak ağrıları.. Ve nihayet bütün bir kış mevsiminin içinde geçirileceği koltuk!..

İşte benim iki varlığım aziz dostum... Yazın genç, kışın ihtiyar!..

Lâkin öyle zannediyorum ki birkaç senedenberi yalnız yaz mevsiminde çiçekli bu dal gibi beni ziyaret eden, bu muvakkat gençliği de tamamile kaybedeceğim.

Bu yıl dağ başındaki otel projesini yaptığımız zaman henüz güneşli günlerde idik. Ve ben bunu belki senden çok istiyordum Lâkin işte dün sabah yatağımdan kalkınca o genç kadını bulamadım. Yazla beraber gitmişti. Şiddetli yağmurlar birdenbire ve zamanından evvel bastırmıştı.

Vücudumdaki bin bir sızı ile kendimi pencereye kadar sürükledim. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Yağmur ve rüzgâr seninle altında unutulmaz dakikalar geçirdiğimiz çardağı bozmuştu, oradaki masanın sırılsıklam olmuş tahtası çıplak sırtıma yapışmış gibi ürpердim... Ve koltuğuma döndüm... Artık ben ihtiyarım... Bir bacağım oynamıyor ve onu bir takım sargılarla âdeta kundaklayıp bir iskemleye dayadım... Ne istiyorum biliyor musun?.. 6 ay gece, 6 ay gündüz olan memleketleri... Ve 6 aylık gece esnasında herkes benimle beraber uyusa... Sonra da hep birlikte uyansak!.. İşte aziz dostum... Sana her şeyi olduğu gibi anlattım. Şimdi senden ricam beni gelip bu ihtiyar halimle katiyen görmeğe teşebbüs etmemendir. Zaten gelsen bile maalesef seni kabul edemiyeceğim.

Mayıs sonunu bekle sevgili dost... Güneşli günleri... Güneşli günlerin kadınını... Ben de artık koltuğuma, günlerime, kitaplarıma dönüyorum..»

Hikmet Feridun Es

RADYO

Bugünkü program

12,30 Program, 12,33 Müzik (Pl.), 12,45 Ajans haberleri, 13 Peşrev, şarkı ve türküler, 18,03 Çifte fasıl, 19 Ziraat saati, 19,15 Müzik (Pl.), 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Mahur makamından şarkılar, 20,15 Radyo Gazetesi, 20,45 Müzik (Pl.), 21 Evin saati, 21,15 Müzik, 21,45 Senfoni orkestrası, 22,30 Ajans haberleri ve borsalar.

Yarın sabahki program

7,30 Program, 7,33 Vücudumuzu çalıştıralım, 7,40 Ajans haberleri, 7,55 Müzik (Pl.).

İstanbul Belediyesi ilânları

Tahmin bedeli	İlk teminatı	
7143,25	535,74	Belediye Merkez Daire ve şubeleri için alınacak 27 kalem kırtasiye levazım.
5856,85	439,27	Karaağaç Müessesatı için alınacak 128 kalem muhtelif demir malzeme saire.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat mikdarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhaleleri 2/10/942 cuma günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalariyle 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lâzımdır. «260»

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888 — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve itibarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	adet	1.000	liralık	4.000	lira	100 adet 50 liralık	5.000 lira
4	»	500	»	2.000	»	120 » 40 »	4.800 »
4	»	250	»	1.000	»	160 » 20 »	3.200 »
40	»	100	»	4.000	»		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kuralar senede 4 defa 11 eylûl, 11 birincikânun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

YEDİKULE ZİNDANLARINDA

Tefrika No. 20 — Yazan: İskender F. SERTELLİ

Hamza fermanı aldı, atına binerek saraya koştu ve Todorinin birkaç gün önce öldüğünü, cesedinin de — kimse aramadığı için — deniz kenarındaki kireçli kuyuya atıldığını söyledi.

Mesele böylece kapanmıştı. Fakat, Hamza kuşku ve heyecan içinde idi.

— Ya Todorinin ailesi cesedi ararsa?...

Hamza kendi kendine:

— Adam sen de. Onu da atlatırız.

Dedi ve Yedikuleye döndüğü zaman, bir daha bu gibi hâdiselere meydan verilmemesi için, bir mahkûmun kendi haberi olmadan bir koğuştan başka koğuşa götürülmemesini şiddetle emretti.. bekçilerden birkaçını kamçıdan geçirdi. Zaten bütün zindan bekçileri Hamzadan tir tir titriyordu. Hamza vazife başında çok sert bir adamdı.

Bu hâdise Venedik şövalyesinin işini sekteye uğratmıştı. Ona yardım edecek nöbetçi korkudan titriyordu. «Keşke şövalyeden para almasaydım.. yarın bu iş meydana çıkarsa, Hamza benim derimi yüzer!» diyordu.

Antonyos günlerce bekledi. Kendisine bıçak değil, bir çivi bile getiren olmadı.

Topkapı sarayında bir toplantı

Valide Sultanın şefaatile affedilen, fakat kendini (Kanlı kuyu)ya attığı için tahliye edilemiyen sahte inci taciri Adalı Todorinin ailesi boş durmuyordu.

Hamza her ne kadar onun cesedinin surların dibindeki kireçli kuyuya atıldığını söylemiş ve meseleyi örtbas etmek istemişse de, Todorinin zengin ailesi bu işi parmağına dolamıştı.

O gün sarayda vezirler toplandığı zaman bu mesele de konuşuluyordu.

Kara Mstafa paşa, Yedikule zindanları muhafızını saraya çağırtmıştı.

Antonyos hâlâ, para ile kandırdığı nöbetçiden — kendini öldürmek için — bıçak bekliyordu.

Hamza saraya gelince kuşçubaşı Kâmil bey ile karşılaştı.

Kâmil bey, vezirlâzamın en çok sevdiği ve güvendiği saray erkânından biri idi. Kâmil bey, Hamzaya sordu:

— Todorinin ölümünü neden saraya bildirmedin?

— Haber verdim amma, efendimize arzetmeyi unutmuşlar.

— Bu zengin adamın ailesi cesedini istemekte ısrar ediyor. Ne yapalım şimdi?

— Yerine hıristiyan mezarlığından çıkarılmış bir başka ceset verebiliriz.

— Ben buna lüzum görmem. Bu heriflere paşa efendimiz neden bu kadar yüz veriyor bilmem..

Bu kısa konuşma Kâmil beyde yeni bir fikir uyandırdı. Paşa ile görüşürken bu noktaya dokunacağım, dedi.

O gün divan toplantısında Venedik elçisinin ziyareti kabul edildikten sonra, Todorinin cenaze meselesi konuşuldu.

Vezir Ahmet paşa:

— Gömülen bir mahkûmun tekrar mezardan çıkarılıp ailesine teslimi hiç te hoş bir iş değildir, dedi. Yarın bu bir anane haline girerse, mezarlıkta insan kalmaz. Bir ölünün şu veya bu mezarlıkta gömülmesinde hiç bir mahzur yoktur. Nakil kubur ancak yol açma keyfiyetinde caizdir. Bu gibi ahvalde hiç bir ölünün mezarı açılamaz.

Vezir Ahmet paşa imdada yetişti; sözleri dikkate alınarak, Todorinin ailesine bu yolda cevap verildi ve Hamza bu suretle müşkül durumdan kurtuldu.

Hamza saraydan ayrılacağı sırada haremağalarından biri koşarak:

— Seni paşa efendimiz çağırıyor, dedi.

Hamza tereddüde düştü. Acaba Mustafa paşa gene Todori meselesini mi açacaktı? Divan toplantısından sonra onu çağırmasının elbette bir sebbi vardı.

Hamza, vezirlâzamın huzuruna çıktığı zaman çok heyecanlıydı. Kara Mustafa paşa odada aşağı yukarı geziniyordu, fakat hiddetli değildi. Hamzayı görünce gülümsedi:

— Çoktanberi neden görünmüyorsun, deniz kurdu?

Hamza geniş bir nefes aldı:

— Rahatsız etmekten çekiniyorum, velinimetim!

— Donanma Akdenize çıkarken, sık sık gelir, kapı aşındırırdın! Şimdi denizcilikten vazgeçtin galiba?!

— Hayır, velinimetim! Kulunuz denizde büyüdüm.. deniz havasından uzak kaldığım gündenberi hasta gibiyim.

— Venedik sularına kadar uzanacak birkaç gemiye ve senin gibi deli baş bir kaptana çok ihtiyacım var. Romada gene Papanın fesat ocağı kaynamağa başlamış. Venedik elçisi âdeta kafa tutarcasına konuşuyor. O taraftan gelen yolcular, bir takım sinyorların bize karşı atıp tuttuklarını söylüyorlar. Halbuki ben, bunları padişaha arzetmiyorum. Bağdat seferinden gelen muzaffer tacidarımızın bu yılı olsun huzur ve istirahatle geçirmesini istiyorum. Fakat sulhu ve eski anlaşmalarımızı ihlâle yeltenen Papanın bugünlerde hıristiyanlık âlemini yeniden tahrike çalıştığını haber aldım. Biz, hiç bir zaman dünyanın huzurunu kaçırmak ve âlemi kana boğmak fikrinde değiliz. Lâkin bu derece huzursuzluğa ve saman altından su yürütmelere de meydan vermek istemeyiz Bugün Venedik elçisi vasıtasile Papa Sekizinci Oryen'e bir haber gönderdim. Sözümü dinler ve dilini tutarsa, barışımız devam eder, dedim. [1]

— Venedik elçisi ne cevap verdi, devletlim?

— Onun verdiği cevap malûm.. topyekûn inkâr etti. Mamafih, bu adamlara bir gözdağı vermek fikrindeyim. Esasen Arşipel ve Tunus yolcularını arasıra çeviren bir takım korsanlara da bu vesile ile hadlerini bildirmek sırası gelmiştir. Haliç tersanesinde tezgâhtan yeni inen dört kadırga ile yeni yelkenlilerimizin hazırlıkları bitmek üzeredir. Seni, bunların başına verip Akdenize göndermek niyetindeyim.

Hamza birdenbire şaşırdı. O, gerçekten, çoktanberi denize hasret çekerdi amma, şövalyenin kızına kavuştuğu şu sırada onu İstanbulda yalnız bırakıp gitmek te hoşuna gitmedi. Fakat, vezirlâzamın bu iltifatına karşı: «Ben bu işi yapamam..» da diyemezdi.

— Böyle mühim işlerde kulunuzu hatırladığınıza teşekkür ederim. Hizmete her dakika hazırım. Fakat, kış mevsiminin geçmesini bekliyecek değil miyiz?

— Hayır. Bu mevsimin geçmesini beklersek, zaman geçer.. hasımlarımıza vakit ve fırsat kazandırmış oluruz.

Hamzanın omuzunu okşadı:

— Senin gibi tecrübeli deniz kurtları için kış ve yaz mevsimi diye bir şey var mıdır? Türk denizcileri sefere çıkınca, en çılgın ve coşkun dalgaları, en müthiş kasırgaları nasıl yendilerse; bu kış da Akdenizde aynı kudret ve mucizeyi göstereceklerinden eminim. Donanmamızın teehhuru ancak Papa hazretlerini ve onun beli silâhlı rahiplerini sevindirebilir. Bizim yüzümüzü güldürmek için, bir an evvel yola çıkman gerektir!

(Arkası var)

[1] Devleti Osmaniye tarihi — Sultan Muradı Rabi faslı..

BİLLÛR ŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 82 — Yazan: (Vâ - Nû)

Gözleri ansızın kendini büsbütün alâkalandıran satırlara takıldı. Buradan nasıl çıkabileceğini öğreniyordu. Zira, Handan, hatırat defterinin birinde, harem dairesinin teferrüatından bir münasebetle bahsediyordu: Meğer arkada bir hizmet merdiveni varmış. Anahtarı da sağ tarafta, çivide asılı dururmuş... Bu kapı hemen hiç kullanılmazmış. Ancak odun, kömür alındığı sırada kullanılırmış.

Cüce:

— Âlâ... — diye düşündü. — Demek bu kapıdan çıkar, kurtulabilirim...

Handan şöyle yazıyordu:

«Acaba kocam yine neler yapmak peşinde?... Son günlerde kendisine bir yapıcılık merakı geldi... Bahçede ve evin bodrumunda rençber gibi çalışıyor... O tarzda bir elbise edindi... Kireçler, alçılar, tuğlalar ortasında yoğruluyor... Mutlaka bir maksadı var... Maksadı nedir?... Anlayamıyorum...»

Ruhi:

«— Tabiî anlıyamazsın... — dedi. — Zira, Sultan Hamidin hazinelerini aradığının farkında değilsin... Yapıcı ustası halinde şuraya buraya sokulmak niyetindedir... İdman yapıyor muhakkak...»

Küçücük başını salladı:

«— Ah kâfir!... Ah melûn!... Ne azimli, sebatlı, cüretli ve yılmaz herif bu. Vakıa ben de cüretliyim. Amma zekâm ve gayretim başka taraflara sarfediliyor... Şayet onun gibi hareket etseydim, siyasî şöhret ve ikbal mevkii yerine, servet peşinde koşsaydım, mutlaka hazineyi ben bulurdum... Zira benim elimdeki ip uçları, onunkilerden fazladır.»

Koltuğa daha iyice kuruldu, yaslandı.

Bir sigara yaktı.

«— Dur bakalım, zavallı Handancık daha neler yazmış?... Ferah ferah şu hatırat defterini iki üç saat daha okuyabilirim... Sonra, arka merdivenden aşağı iner, kapıyı açar, iki anahtarını da aşırır, giderim... Anahtarın tıpkısını yaptırmak, arzu ettiğim zaman bu eve o kapıdan girmek, anahtarını yerine takmak, ileride benimkini kullanarak, bu örümcek ağına düşmüş kelebeğin imdadına gelmek düşünülecek mevzudur...»

Sahifeleri rahat rahat karıştırıyordu.

— Artık her şeyi öğrendiniz...

— !

— Ortak gidiyoruz galiba!!

— !!

— Öyle ya, Ruhi bey... Yatak odamdasınız... Karımın uyuduğu yatak odasında! Yan gelmiş safanıza bakıyorsunuz... Hem de en mahrem kâğıtlarımı okuyorsunuz... Aile esrarımıza vakıf oluyorsunuz...

— !!!

Cüce, defteri bırakarak, ayağa kalktı.

Elleri ve dudakları sapır sapır titriyordu.

Öyle ki, sigarası yere düştü.

— Buraya nasıl geldiniz?

— Şey...

— Oturun koltuğunuza... Telâş etmeyin...

Köse Emin, ayakta, zebellâ gibi duruyordu... Cücenin cüssesine nazaran onunki, hakikî bir devdi.

Kollarını göğsünde çaprazlamıştı.

Bir elinde, fil sinirinden yapılmış uzun bir kamçı, öbüründe ise bir tabanca olduğu, koltuklarının altından görünüyordu.

Cüce Ruhi:

«— İşler fena... Tuzağa düştük...» diye düşündü.

Ve kendi kendine sordu:

«— Benim buraya nasıl geldiğimi soruyor... Fakat ben de aynı şeyi ona sorabilirim... Merdiveni gıcırdatarak inmemişler miydi?... Tekrar nasıl yukarı çıktı... Ah, ah... Evet!... Okudum ya: Servis merdiveninden olacak... Hulâsa yandım... Bu canî beni sağ bırakmaz...»

Köse Emin, ayağını yere vurdu:

— Söyleseniz e...

— Şey...

— Buraya nasıl geldiniz?

— Ben gelmedim.

— Saçmalamayın...

— Ciddî söylüyorum... Gelmedim...

— Peki, nasıl oluyor da buradasınız öyleyse?...

— Getirildim.

— Muamma gibi konuşuyorsunuz...

— Hoples getirdi...

— Ha... Şu mesele... Evet evet... Olabilir... Sarayda arkadaştınız... Kardeştiniz âdetâ... Bu maymun bu garip oyunu oynamış olabilir... Zira, bu kata kadar başka türlü çıkmanız kabil değildir... Pencerden getirdi demek?... İyi ki, yukarı kattaki şangırtı kulağıma çalınınca, «Ne oluyor?» diye evvelâ maymunun odasına girdim ve penceresinin açık unutulduğunu, kendinin de ihmal neticesi kafesinin dışında bırakıldığını farkettim...

— Buyurun...

— Nereye?

— Peşim sıra yürüyün... Fakat kaçmağa filân yeltenmeyin... Zira her hangi bir hareketiniz pahalıya malolur...

— Nereye kaçacağım?...

— Doğru... Bağırsanız, çağırsanız da nafiledir... Tamamile... Anlıyor musunuz?... İspatı da, Hopleş'i bu katta barındırmamdır... Ne kadar gürültü ettiğimin farkındasınızdır... Hiçbir komşum, kendisinden şikâyetçi değildir... Vahşî sayhaları yoldan da işitilmez... Onun için, yürüyün bakalım...

Kamçısını havada salladı... Tabancasını da muayene etti.

— Bu tabancanın sesi bile sokağa aksetmez... Emin olun!

Cüce, itaatten başka çare olmadığını anlıyordu.

Yürüdü.

— Şöyle teşrif edin...

Maymunun odasına doğru gidiyorlardı.

— İçeri girin.

Girdiler.

Hakikaten, pencere kapanmış, hayvan kafese konulmuştu.

— Hoplesin gündüzleri serbes dolaşmasında mahzur yoktur... Fakat geceleri kilit altında kalması lâzımdır...

(Arkası var)

İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinden:

İstanbul Umumi Meclisine âza intihabına, 1 ilkteşrin 1942 perşembe günü saat (9) da başlanacak ve Umumi Meclisin verdiği karara göre intihap 10 ilkteşrin 1942 cumartesi günü saat (20) ye kadar devam edecektir.

Bu müddet zarfında re'y vermek hakkını haiz olan kadın ve erkek hemşehrilerin aşağıda yazıldığı gibi mensup oldukları kazalarda bulundurulacak re'y sandıklarına köy ve mahalleler için ayrılan günlerde müracaatla re'ylerini kullanmaları lüzumu ilân olunur.

ADALAR

1, 2, 3 ilkteşrin 1942 Perşembe, cuma, cumartesi	Büyükada mahalleleri	Büyükada İskele civarında bulundurulacak sandığa.
4, 5 ilkteşrin 1942 pazar, pazartesi	Heybeliada »	Heybeliada Polis mevkii yanındaki sandığa.
6 ilkteşrin 1942 Salı	Burgazada »	Burgazada nahiye binası yanında sandığa.
7 ilkteşrin 1942 çarşamba	Kınalıada »	Kınalıada iskelesi civarında sandığa.
8, 9, 10 ilkteşrin 1942 Perşembe, cuma, cumartesi	Tayin olunan günlerde re'ylerini kullanamayanlar.	Büyükada iskelesi civarında bulundurulacak sandığa.

BAKIRKÖY

1 ilkteşrin 1942 Perşembe	Kartaltepe, Zeytinlik, Cevizlik mahalleleri	Kaymakamlık binası önündeki sandığa.
2 ilkteşrin 1942 Cuma	Osmaniye, Yenimahalle, Sakızağacı mahalleleri	» » »
3 ilkteşrin 1942 Cumartesi	Mahmutbey, Güngören, Kirazlı, Kocasinan, Esenler, Yenibosna, Bağcılar, Atışalanı köyleri.	Köylerinde.
4 ilkteşrin 1942 Pazar	İkitelli, Kayabaşı, Şamlar köyleri.	Köylerinde.
5 ilkteşrin 1942 Pazartesi	Köyiçi, Şevketiye, Umraniye (Kalitarya), Şenlik.	Yeşilköy, Nahiye binasındaki sandığa.
6 ilkteşrin 1942 Salı	Küçükçekmece, Büyükhalkalı, Safra, Firuz, Avcılar köyleri.	Köylerinde.
7, 8, 9, 10 ilkteşrin 1942 Çarşamba, perşembe, cuma, cumartesi	Tayin olunan günlerde ve yerlerde re'ylerini kullanamayanlar.	Kaymakamlık binası önünde bulunacak sandığa.

BEŞİKTAŞ

1 ilkteşrin 1942 Perşembe	Sinanpaşa, Vişnezade, Yıldız, Cihannüma, Türkeli, Abbasağa mahalleleri.	Sinanpaşa cami avlusundaki sandığa.
2 ilkteşrin 1942 Cuma	Muradiye, Teşvikiye mahalleleri.	Teşvikiye camii avlusundaki sandığa.
3 ilkteşrin 1942 Cumartesi	Dikilitaş mahallesi.	Dikilitaş camii önündeki sandığa.
4 ilkteşrin 1942 Pazar	Bebek mahallesi	Bebek camii önündeki sandığa.
5 ilkteşrin 1942 Pazartesi	Arnavutköy, Kuruçeşme mahalleleri.	Nahiye binası yanındaki arsadaki sandığa.
6, 7 ilkteşrin 1942 Salı, çarşamba	Ortaköy, Mecidiye mahalleleri.	Karakol karşısındaki arsadaki sandığa.
8, 9, 10 ilkteşrin 1942 Perşembe, cuma, cumartesi	Tayin olunan günlerde ve yerlerde re'ylerini kullanamayanlar.	Sinanpaşa camii içindeki sandığa.

BEYOĞLU

1 ilkteşrin 1942 perşembe	Asmalımescit, Şahkulu - Evliyaçelebi, Tomtom mahalleleri.	Beyoğlu kaymakamlık binası önündeki sandığa.
1 ilkteşrin 1942 perşembe	Kamerhatun, Kalyoncu mahalleleri	Kamerhatun camiindeki sandığa.
2 ilkteşrin 1942 cuma	Kuloğlu, Hüseyinağa mahalleleri.	Ağa Camiinde bulundurulacak sandığa.
2 ilkteşrin 1942 cuma	Arap Camii, Yeni Cami, Müeyyetzade, Emek yemez, Bereketzade mahalleleri.	Galatada Arap Camii önündeki sandığa.
3 ilkteşrin 1942 cumartesi	Gümüşsuyu, Şehit Muhtar, Kocatepe, Kâtip Mustafa Çelebi mahalleleri.	Taksimde Kristal Gazinosu kapısı önünde.
3 ilkteşrin 1942 cumartesi	Kılıçali, Hacı Yahya, Kemankeş mahalleleri.	Tophanede Kılıçali Camii önündeki sandığa.
4 ilkteşrin 1942 pazar	Firuzağa, Cihangir mahalleleri.	Firuzağa camii önündeki sandığa.
4 ilkteşrin 1942 pazar	Pürteles, Ömer Avni mahalleleri.	Fındıklı camii önündeki sandığa.
5 ilkteşrin 1942 pazartesi	İnönü mahallesi.	Taksim Dağcılık Kulübü içinde.
5 ilkteşrin 1942 pazartesi	Eskişehir, Yenişehir, Bülbül Ahmet, Bostan mahalleleri.	Eskişehir Ocak binasında.
5 ilkteşrin 1942 pazartesi		K. paşa camii kebirinde
6 ilkteşrin 1942 salı	H. Gazi, Meşrutiyet mahalleleri.	Nişantaşında Parti binası önündeki sandığa.
6 ilkteşrin 1942 salı	Küçük Piyale, Kaptanpaşa, Hacı Hüsrev, Sadreddin mahalleleri.	K. paşa Camiikebir avlusundaki sandığa.
7 ilkteşrin 1942 çarşamba	Pangaltı, Duatepe, Feriköy mahalleleri.	Feriköy Ergenekon caddesinde Mustafa ağa kahvesindeki sandığa.
7 ilkteşrin 1942 çarşamba	Harbiye mahalleleri.	Vali Konağı karşısında Aile Bahçesindeki sandığa.
8 ilkteşrin 1942 perşembe	Bozkurt, Paşa mahalleleri.	Kurtuluş kahvesindeki sandığa.
8 ilkteşrin 1942 perşembe	Sütlüce mahalleleri.	(Saat)9 - 12 Sütlüce iskele gazinosundaki sandığa.
8 ilkteşrin 1942 perşembe	Piri Paşa.	(Saat) 13 - 15 Halıcıoğlu iskele gazinosundaki sandığa.
8 ilkteşrin 1942 perşembe	Keçeci Piri.	(Saat) 15 - 20 Hasköy gazinosundaki sandığa.
9 ilkteşrin 1942 cuma	Şişli, Cumhuriyet mahalleleri.	Silâhşör meydanında (Eski Bulgar çarşısında gazinoda.
9 ilkteşrin 1942 cuma	Kâğıthane köyü	9-12 Kâğıthane gazinosundaki sandığa.
9 ilkteşrin 1942 cuma	Mecidiye mahallesi.	14-20 Mecidiye köyündeki sandığa.
10 ilkteşrin 1942 cumartesi	Tayin olunan günlerde ve yerlerde reylerini kullanamayanlar.	Beyoğlu kaymakamlık binası önündeki sandığa.

BEYKOZ

1 ilkteşrin 1942 perşembe	Paşabahçe, İncirköy, Polonez	Paşabahçe Parti binasındaki sandığa, köydeki sandığa.
2 ilkteşrin 1942 cuma	A. Kavak, Mirşah, Poyraz, Fener, Riva.	A. Kavak iskele gazinosu Köy odasındaki bulundurulacak sandığa.
3 ilkteşrin 1942 cumartesi Saat — 8 - 12 - 13 - 18	A Hisar, Yenimahalle, Çiftelikler.	A. hisar Parti binası ve Yenimahalle Parti binasında bulundurulacak sandığa.
4 ilkteşrin 1942 pazar	Beykoz, Yalıköy, Mah, Akbaba, Dereseki.	Beykoz Parti binasında bulundurulacak sandığa. Köy odasında bulundurulacak sandığa.
5 ilkteşrin 1942 pazartesi Saat — 8 - 12	Kanlıca - Çubuklu	Karakol önünde bulundurulacak sandığa.
6 ilkteşrin 1942 salı	Ömerli, Muratlı, Koçullu, Sırapınar, Hüseyinli, Esenceli.	Köylerde bulundurulacak sandığa.
7 ilkteşrin 1942 çarşamba	M.P.Paşa, Ali Bahadır, Bozhane, Paşamandıra, Öğümcü; Güllü, Kılıçlı, Cumhuriyet.	Köylerde bulundurulacak sandığa.
8, 9, 10 ilkteşrin 1942 perşembe, cuma, cumartesi.	Muayyen günlerde ve yerlerde reylerini kullanamayanlar.	Beykoz Parti binasında.

EMİNÖNÜ

1 ilkteşrin 1942 perşembe	Hocapaşa, Hobyar, Mehmet Geylâni, Çelebioğlu Alaâddin, Rüstem paşa mahalleleri (Ahiçelebi).	Kaymakamlık binasında bulundurulacak sandığa.
2 ilkteşrin 1942 cuma	Cankurtaran, Sultanahmet, İshak paşa mahalleleri.	Akbıyık camiindeki sandığa
2 ilkteşrin 1942 cuma	Eminönü, Küçükayasofya, Binbirdirek mahalleleri.	Firuzağa camiindeki sandığa.
3 ilkteşrin 1942 cumartesi	Alemdar, Mahmutpaşa, Mollafenari mahalleleri.	Atikalipaşa camiindeki sandığa
3 ilkteşrin 1942 cumartesi	Beyazıt, Süleymaniye, Camcı Ali mahalleleri.	Bayezit camiindeki sandığa.
4 ilkteşrin 1942 pazar	Mercan, Sürur, Dayahatun, Çarşı mahalleleri	Mercanağa camiindeki sandığa.
4 ilkteşrin 1942 pazar	Balaban, Kemal Paşa, Kalenderhane, Molla Hüsrev mahalleleri	Şehzade camiindeki sandığa.
5 ilkteşrin 1942 pazartesi	Hoca Giyaseddin, Hacıkadın, Yavuz Sinan mahalleleri.	Üç mihraplı camiindeki sandığa.
5 ilkteşrin 1942 pazartesi	Zindankapı, Sarıdemir, Demirtaş mahalleleri.	Kantarcılar camiindeki sandığa.
6 ilkteşrin 1942 salı	Sehsüvar, Bayramçavuş, Çadırcı mahalleleri.	Kadırga Cumhuriyet Halk partisi önündeki sandığa.
6 ilkteşrin 1942 salı	Saraç İshak, Muhsine Hatun, Nişanca Kazancı Sadi mahalleleri.	Nişanca camiindeki bulundurulacak sandığa.
7 ilkteşrin 1942 çarşamba	Mimar Hayrettin, Mimar Kemal, Tavşantaşı mahalleleri (Saat- 9-12	Gedikpaşa Cumhuriyet Halk partisi binası önündeki sandığa.
7 ilkteşrin 1942 çarşamba	Kâtip Kasım, Tülbentçi Hüsameddin, Mesih Paşa mahalleleri.	Lângada Rum mektebi önündeki sandığa.

EYÜP

1 ilkteşrin 1942 perşembe	İslâmbey, Düğmeciler mahalleleri.	Eyüp camii kebirinde bulundurulacak sandığa.
1 ilkteşrin 1942 perşembe	Alibey köyü	Alibey köyündeki sandığa.
1 ilkteşrin 1942 perşembe	Kemerburgarz	Kemerburgaz sandığına.
2 ilkteşrin 1942 cuma	İslâmbey, Düğmeciler, Üçşehitler, Gümüşsuyu mahalleleri.	Eyüp camii kebirinde bulundurulacak sandığa.
2 ilkteşrin 1942 cuma	Kemerburgaz.	Kemerburgazda bulundurulacak sandığa.
3 ilkteşrin 942 Cumartesi	Üçşehitler	Eyüp camii kebirinde bulundurulacak sandığa.
3 ilkteşrin 942 Cumartesi	Petnehor, Pirinççi	Köylerinde bulundurulacak sandığa
4 ilkteşrin 942 Pazar	Cezrikasım, mahalleleri	Otakçılar Karakolunda bulundurulacak sandığa.
4 ilkteşrin 942 Pazar	Odayeri köyü	Köyde bulundurulacak sandığa.
5 ilkteşrin 942 Pazartesi	Cezrikasım, Abdülvedût - Fethi çelebi, Nişanca mahalleleri.	Otakçılar karakolunda bulundurulacak sandığa.
5 ilkteşrin 942 Pazartesi	Çiftalan, İhsaniye köyleri.	Çiftalan köyündeki sandığa.
6 ilkteşrin 942 Salı	Fethiçelebi, Nişanca mahalleleri.	Otakçılar karakolunda bulundurulacak sandığa.
6 ilkteşrin 942 Salı	Ağaçlı köyü.	Köyde bulundurulacak sandığa
7 ilkteşrin 942 Çarşamba	Cuma, Yeni, Topçular mahalleleri.	Rami jandarma karakolu binasındaki sandığa.
7 ilkteşrin 942 Çarşamba	Akpınar köyü.	Köyde bulundurulacak sandığa
8 ilkteşrin 942 Perşembe	Cuma, Yenimahalle, Topçular mahalleleri.	Rami jandarma karakolundaki sandığa.
8 ilkteşrin 942 Perşembe	Küçükköy, Cebeciköyü, Arnavutköy.	Küçük köyde.
8 ilkteşrin 942 Perşembe	Arnavutköy, Buğluca, Ayazma, Boğazköy, İmrahor.	Arnavutköyündeki sandığa.
8 ilkteşrin 942 Perşembe	Kemerburgaz ve Merkez köyleri.	Kemerburgaz nahiye binasındaki sandığa.
8, 9, 10 ilkteşrin 942 Perşembe, Cuma, Cumartesi.	Tayin olunan günlerde yerlerle reylerini kullanamayanlar.	Eyüp camii kebirinde bulundurulacak sandığa

FATİH

1 ilkteşrin 942 Perşembe	Baba Hasanalemi, Gureba Hüseyinağa, Hüsambey, Hoca Üveys, İskenderpaşa, Kırkçeşme, Kirmastı, Murtapaşa, Şehyresmi, Sofular, Sinanağa, Hasan Halife.	Fatih Halkevi binasında (saat) 8-18
2 ilkteşrin 942 Cuma	Kazlıçeşme, İmrahor, İlyasbey, Hacıevhat, Hacıhamza, Hacıhüseyinağa.	Kazlıçeşmede (saat) 8 - 12, Ocak binasında, İmrahor camiinde 13-18.
3 ilkteşrin 942 Cumartesi	Ali Fakih, Canbaziye, Abdi Çelebi, Koca Mustafa paşa, Arabacı, Beyazıt, Sancaktar Hayrettin.	Koca Mustafa paşa 28 inci okul binasında saat 8 - 12.
3 ilkteşrin 942 Cumartesi	Davutpaşa, Hubyar, Keçilhatun, Kürkçübaşı, Yalı, İnebey, Çakırağa, Kasapilyas.	Aksaray Çakırağa camiinde saat 13-18.
4 ilkteşrin 942 Pazar	Hatip Muslihiddin, Tavkii Cafer, Tahtaminare, Hızır Çavuş, Kâtip Muslihiddin, Hamami Muhiddin, Molla Aşkı, Kasım Günani, Avcıbey, Balat, Karabaş, Atik Mustafa paşa.	Balat Tahtaminare caddesinde camide (saat (8-18)
5 ilkteşrin 942 Pazartesi	Abdisubaşı, Küçük Mustafapaşa Müftü Ali, Haydar, Kasap Demirhun, Haraççı Kara Mehmet.	Küçük Mustafapaşa Gül camiinde (saat) 8-18.
6 ilkteşrin 942 Salı	Arpaemini, Beyazıtağa, Deniz Aptal, Ereğli, Fatma Sultan, Molla Şeref, Nevbahar, Ördek Kasap.	Şehremini Halk partisi binasında (saat) 8-18
7 ilkteşrin 942 Çarşamba	Melekhatun, Merkezefendi, Uzun Yusuf, Veledi Karabaş, Seyit Ömer, İbrahim çavuş.	Mevlevihane kapısında ilk mektep binasında (saat) 8-18.
8 ilkteşrin 942 Perşembe	Kocadede, Derviş Ali Beyceğiz Kariyelatik Ali paşa.	Zincirlikuyuda 20 nci okulda saat 8-18.
9 ilkteşrin Cuma	Muhtesip İskender, Hatice Sultan, Keçeci karabaş, Mimar Sinan, Nesli-at şah..	Karagümrük 27 inci ilk okulda sa- 8-18.
10 ilkteşrin 942 Cumartesi	Merkez Nahiyesile diğer nahiyelerde reylerini kullanamayan vatandaşlar bu sandıkta reylerini kullanacaklardır.	Fatih Halkevi binasında saat 8-20.

KADIKÖY

1 ilkteşrin 942 Perşembe	Caferağa, Osmanağa, mahalleleri.	Kaymakamlık binasında bulundurulacak sandığa.
2 ilkteşrin 942 Cuma	Rasim paşa mahallesi.	Rasim paşada ilk okulda
2 ilkteşrin 942 Cuma	İbrahimağa mahallesi	Çmaraltı mevkiinde
3 ilkteşrin 942 Cumartesi	Hasanpaşa, İkbaliye mahalleleri	Haydarpaşada ilk okul binasındaki sandığa.
3 ilkteşrin 942 Cumartesi	Osmaniye, Mecidiye mahalleleri.	Karakol civarındaki bahçede bulundurulacak sandığa.
4 ilkteşrin 942 Pazar	Zühtüpaşa, Tuğlacı mahalleleri.	6 ncı ilk okul binasında bulundurulacak sandığa.
5 ilkteşrin 942 Pazartesi	Göztepe mahallesi.	Rıdvan paşa caddesindeki bahçede bulundurulacak sandığa.
5 ilkteşrin 942 Pazartesi	Merdiven köyü	Köy meydanında bulundurulacak sandığa.
6 ilkteşrin 942 Salı	Kozyatağı mahallesi	Kazasker camii avlusundaki sandığa.
6 ilkteşrin 942 Salı	Yeni sahra mahallesi.	İlk okul binasında bulundurulacak sandığa.
7 ilkteşrin 942 çarşamba	İçerenköy mahallesi	Köy meydanındaki sandığa.
7 ilkteşrin 942 çarşamba	Küçük Bakkal köyü	Köy meydanındaki sandığa.
8 ilkteşrin 942 perşembe	Bostancı mahallesi	İlk okul binasında bulundurulacak sandığa.
9 ilkteşrin 942 cuma	Suadiye »	» » »
10 ilkteşrin 942 cumartesi	Tayin olunan günlerde ve yerlerde reylerini kullanamayanlar.	Kaymakamlık binasında bulundurulacak sandığa.

SARIYER

1 ilkteşrin 942 perşembe	Kefeliköy, Kireçburnu, Büyükdere	Kaymakamlık binasında bulundurulacak sandığa.
2 ilkteşrin 942 cuma	Kumköy, Demirciköy, Kısırkaya.	Kumköy odasında bulundurulacak sandığa. Saat: 8-12
2 ilkteşrin 942 cuma	Uskumru, Gümüşdere, Zekeriya köyleri.	Uskumru köy odasında bulundurulacak sandığa. Saat: 13-18
3 ilkteşrin 942 cumartesi	Rum feneri »	Parti binasında bulundurulacak sandığa. Saat: 8-12
3 ilkteşrin 942 cumartesi	Garipçe köyü	Garipçe Parti binasında bulundurulacak sandığa. Saat: 14-18
4 ilkteşrin 942 pazar	Bahçe köyü »	Köy ihtiyar hey'eti binasındaki sandığa. Saat: 8-12
4 ilkteşrin 942 pazar	Rumelikavağı	Rumelikavağı ocak binasındaki sandığa. 13-18
5 ilkteşrin 942 pazartesi	Maden, Sarıyer, Yenimahalle	Sarıyer Parti binasında bulundurulacak sandığa. Saat 8-12
6 ilkteşrin 942 salı	Emirgân mahallesi	Emirgân Parti binasında bulundurulacak sandığa. Saat: 8-12
6 ilkteşrin 942 salı	Rumelihisarı	Hisar Parti binasında bulundurulacak sandığa. Saat: 8 - 13 - 18
7 ilkteşrin 942 çarşamba	Yeniköy, Tarabya, İstinye mahalleri.	Yeniköy Parti binasında bulundurulacak sandığa. Saat: 8-18
8 ilkteşrin 942 perşembe	Ayasağa köyü	Ayasağa Parti binasında bulundurulacak sandığa. Saat: 8-18
9, 10 ilkteşrin 942 cuma, cumartesi	Tayin olunan günlerde ve yerlerde reylerini kullanamayanlar.	Kaymakamlık binasında bulundurulacak sandığa.

ÜSKÜDAR

1 ilkteşrin 942 perşembe	Selimiye, İhsaniye, Sinan Paşa, Salacak, İmrahor, Ayazma, Ahmet Çelebi.	Kaymakamlık binasında buludurulacak sandığa,.
2 ilkteşrin 942 cuma	Hamza Fakı, Çakırcı Hasan Paşa Tavaşi Hasan ağa, Kefçe Dede.	Kaymakamlık binasında bulundurulacak sandığa.
2 ilkteşrin 942 cumartesi	Tabaklar, Hayreddin Çavuş, Atik Valide.	Toptaşı Parti binası önü. Saat: 8-12
2 ilkteşrin 942 cumartesi	Aşçıbaşı, Arakiyeci Hacı Mehmet Arakiyeci Hacı Cafer, Kadıaskera.	Arakiyeci Hacı Cafer Camii. Saat: 13-19

LİMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLONYASI ÇIKTI

Avrupa ve Amerikada bile emsaline tesadüf edilmiyecek derecede nefis 90 derece limon çiçekleri HASAN kolonyası büyük fedakârlıklar neticesi istihzarına muvaffak olmuştur. HASAN Deposu ve şubelerinde cep şişesi 50 - 1/16 - 80 - 1/8 150 - 1/3 300 - 1/2 475 - 1 kilo 900 kuruşa satılığa çıkarılmıştır. NESRİN Limon çiçekleri dahi çıktı.

Bursa ikinci sulh hukuk mahkemesinden: 942/1335

Bursada Altı Parmakta Çömlekhane sokağında 10 No. Efrahim Türkhan vekili avukat Tevfik Aksungur tarafından Bursada Altı Parmakta Çömlekhane sokağında 12 No. evde makinist Süleyman usta aleyhine ikame olunan kira bedelinden yetmiş liranın tahsiline ve mukavele ahkâmı ihlâl edilmiş olduğundan akdi icarenin feshi ve mecurun tahliyesi dâvasının gıyaben bakılan muhakemesinde: Müddeaaleyh Süleyman ustanın ikametgâhının meçhul olması hasebile dâvacı vekilinin talebile gıyap kararının on gün müddetle ilânen tebliğine ve muhakemesinin 17/10/942 saat 10 a talikine mahkemece karar verilmiş olduğunu havi işbu ilân gıyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Taksimde Satılık apartıman

Talimhanede kaloriferli 6 daireli beşer altışar odalı apartıman satılıktır. Taksim âbide karşısında Emlâk Han Emlâk Yurdu. Telefon: 44439.

Lokman Hekim

(Dr. HAFIZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gü. 2,5 — 5 Tel: 22398

Yazıhane

olarak kullanılmak üzere Sirkeci - Türbe arasında 2 - 3 odalı bir yer aranıyor. Akşam ilân memuruna müracaat.

Apartman aranıyor

Ayaspaşa ile Maçka arasında kalöriferli ve Telefonlu Möble bir Apartıman aranıyor. 81883 numaraya telefonla müracaat.

BERLİTZ

İstiklâl caddesi No. 294

Fransızca, İngilizce ve Almanca lisanlarında

AKŞAM KURSLARI

HAFTADA 3 DERS

AYDA 5 LİRA

Tecrübe dersi parasız.

Otomobil alınacak

Yeni bir vaziyette hususî otomobili olup da satmak istiyenlerin posta kutusu 97 İstanbul adresine müracaatları.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

MAKSİM

Bir müddettenberi istirahatte bulunan Kıymetli San'atkâr

MÜZEYYEN SENAR

NECATİ TOKYAY ve 24 kişilik Saz Hey'etinin iştirakile yepyeni ve pek zengin bir repertuarla 3 Teşrinievvel Cumartesi akşamından itibaren seanslarına başlıyor.

Her pazar saat 16,30 dan 18,30 a kadar içkisiz büyük Revü Matinesi

Sayın müşterilerimizin arzusu üzerine

MODERN KIZLAR

Revüsü bir Hafta daha devam edecektir.

Memleketin tanınmış artistlerinin iştirâkile pek yakında

EFENİN AŞKI Gayet eğlenceli Büyük Revü

İSTANBUL NİŞANTAŞI — KARAKOL KARŞISINDA

ANA - İLK ORTA - LİSE **IŞIK LİSESİ** KIZ VE ERKEK YATILI - YATISIZ

KURULUŞ TARİHİ: 1885 - TÜRKİYENİN EN ESKİ HUSUSİ LİSESİDİR

Emsali arasında şeraiti en ehven ve şahsi menfaat beklemiyen bir ilim müessesesidir. Güzide bir talim heyetine maliktir. Önümüzdeki ders yılında Lisan tedrisatına bilhassa ehemmiyet verilecek; ders saatleri dışında hususi Lisan kursları açılacak müziğe istidadı olan çocukların bu husustaki gelişimine de önem verilecektir. Telefon: 80879

Zayi — Antakya nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Ahmet Zühtü oğlu Mustafa Neş'et Rifai

FIRSAT - SATILIK

Şişli Büyükdere caddesi Zincirlikuyu virajında satılık villâ: 3058 metre arazi, 85 metre asfalt yol üzerinde cephesi 80 metre çiçek camekânı betonarme köşk. Banyo, elektrik, su, garaj, ahır, gazino, kuyu, içinde elektrik motörü dört ton su deposu, bahçe, müteaddit çeşmeler ve bahçede müteaddit çiçekler.

İstanbul İş Bankası karşısında Malûl Cemal gişesine müracaat.

DEMİR SANAYİ Lt. Şt. den

Fabrikamıza eyi ücretlerle Tornacı, Tesviyeci, Kaynakçı ve Pres işcileri alınacaktır. Taliplerin Rızapaşa yokuşunda (26) numaraya müracaatları.

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye Konulan İş:

1 — Su işleri sekizinci şube müdürlüğü bölgesi içinde bulunan çarşamba bataklıkları ıslah işlerinden Kirazlık - Turgutlu dereleri arasındaki bataklıkları kurutulması ve derelerin ıslahı işleri tahmin edilen keşif bedeli fiat vahidi esası üzerinden «1,793,441» lira «07» kuruştur.

2 — Eksiltme 16/10/942 tarihinde rastlayan Cuma günü saat «15» de Ankarada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumi su işleri fenni şartnamesile hususi ve fenni şartnameleri ve projeleri «50» lira «00» kuruş karşılığında su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «567,553» lira «23» kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı göstermeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika isteğinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat öncesine kadar su işleri reisliğine makbuz karşılığında vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (8111) (10274)

FIRSAT: 8,05 KARAT

Temiz pırlanta tektaş bugün Sandal bedesteninde saat 2 de müzayede ile satılacaktır.

ASETİLOPİRİN NEŞ'ET

Grip - Nezle - Baş ve Diş ağrıları

SOĞUK ALGINLIĞINA KARŞI TESİRİ KATİDİR.

2 lik zarf ve 20 lik tüpleri her eczaneden arayınız.

İstanbul Halk Sandığı Türk Anonim Şirketinden:

1 Birinci Teşrin 1942 perşembe gününden itibaren, Gişelerimiz aşağıda gösterildiği saatlerde açık bulunacağını sayın müşterilerimize bildiririz.

SABAH: 9,30 dan 12.— kadar, AKŞAM: 14.— den 16.— kadar

CUMARTESİ: 9,30 dan 11,30 a kadar

Türk Oftalmoloji Cemiyetinden:

Cemiyetimizin yıllık toplantısı 14/X/942 çarşamba günü saat 18,30 da Beyoğlu, Bursa So. Zikordiyas apartımanında yapılacaktır. İstanbuldaki âzanın teşrifleri rica olunur.

BLAUPUNKT

RADYOLARI

1943

MODELLERİNİ DİNLEYİNİZ

NİJAD SERVEN

Y. MÜHENDİS

GALATA

KARAKÖY PALAS

PARKER

Dünyanın en yüksek İngiliz markalı PARKER Dolma Kalemleri gelmiştir.

Nazarı dikkata: Uçları 14 K. altın olup dolma kalemlerile beraber garanti varakasını isteyiniz. Her yerde PARKER İngiliz dolma kalemlerini arayınız.

İstanbul Jandarma satın alma komisyonundan:

İsteklisi gelmediğinden dolayı eksiltmesi on gün uzatılan ve bir kilosuna (14) kuruş fiat tahmin edilen (16200 : 20250) kilo kuru ot ile kilosuna (12) kuruş fiat tahmin edilen (10800 : 13500) kilo saman 8/10/942 perşembe saat 11 de İstanbul - Taksimde J. Sa. Al. Ko. numuzda açık eksiltme ile alınacaktır. Bu iki kalem malzemenin ayrı ayrı isteklilere ihalesi caizdir. Otun ilk teminatı (212 lira (63) kuruş ve samanın teminatı da (121) lira (50) kuruş ve her ikisinin birden teminatı (334) lira (13) kuruştur. Şartname parasız her gün komisyonumuzdan alınır. İsteklilerin kanunen ibrazı icapeden vesika ve teminat mektup veya makbuzlarile eksiltme günü ve saatinde komisyonumuza gelmeleri. (214)

öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinden;

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

4 ilkteşrin 942 pazar	Murat Reis, Pazarbaşı, Selâmi Ali, İcadiye.	Çinili Polis karakolu
5 ilkteşrin 942 pazartesi	Rumi Mehmet Paşa, Selmanağa, Hacı Hasna Hatun, İnkilâp, Solak Sinan, Durbalı, Tenbel Hacı Mehmet, Gülfem Hatun.	Yeni Cami
6 ilkteşrin 942 salı	Kısıklı nahiyesi, Altuni zade, Bulgurlu, Namazgâh. Saat: 7-13	Kısıklı nahiye binasında
	Kuzguncuk. Saat: 13-19	Kısıklı nahiye binasında
7 ilkteşrin 942 çarşamba	Beylerbeyi, Abdullah ağa, Küplüce, Burhaniye.	Beylerbeyi Parti binasında.
8 ilkteşrin 942 perşembe	Çengelköy. Saat: 7-12	Polis karakolunda.
	Vaniköy, Kandilli. Saat: 13-18	Kandilli Cami önünde.
9 ilkteşrin 942 cuma	Umraniye, Reşadiye, Çekme, Yukarı Dudullu, Aşağı Dudullu, Alemdar, Sultan Çiftliği.	Köylerinde bulundurulacak ocak sandığına.

KURTULUŞ BIÇKI ve DİKİŞ DERSANESİ

Müdiresi: Bayan Papazyan

Haftada dört gün kadınlara, günde üçer saat Fransız usulü ile biçki ve dikiş dersi tedris edilir ve 6 ayda Maarifçe musaddak diploma verilir. Feriköy Tepeüstü 116 No. Papazyan apartımanı.

Pamuklu mensucat Fabrikalarında çalışmış tecrübeli ve yüksek maaşlı bir

Dokuma ustabaşısı

ile İKİ İYİ USTAYA ihtiyaç [illegible]

SAÇINIZ DÖKÜLÜYORSA, BAŞINIZDA KEPEK VARSA MAJİK SAÇ EKSİRİ KULLANINIZ. TESİRİNİ DERHAL GÖRÜRSÜNÜZ.

İnşaat malzemesi alınacaktır SÜMERBANK BAKIRKÖY BEZ Fabrikası Müdürlüğünden:

1 — Fabrikamızın tamir işlerinde kullanılmak üzere aşağıda cins ve miktarı yazılı malzeme 3/10/942 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 10 da açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

1 — 100 M 3 kum

2 — Muvakkat temkinat akçası % 7,5 hesabile 502,50 liradır.

2 — 20 ton kireç

3 — 500 Kg. muhtelif renk badana boyası

4 — 50 M 3 çakıl

5 — 50 M. T. içi sırlı künk 30Cm.

6 — 40 M 3 çıralı çam işlenmiş kereste (muhtelif)

7 — 4000 adet Marsilya tipi kiremit

3 — Malzeme vasıfları ve satınalma şartları Fabrika İnşaat Bakım Şefliğinden öğrenilebilir.

MUHASEBECİ ARANIYOR

Şantiyelerde çalışmış tecrübeli bir muhasebeciye ihtiyaç vardır. Dolgun maaş verilecektir. Taliplerin İstanbul 176 posta